

Forventningsundersøkelsen 2. kvartal 2007:

Forventninger om lavere prisvekst og høyere lønnsvekst blant partene i arbeidslivet

TNS Gallups Forventningsundersøkelse for 2. kvartal 2007 viser at det nå ventes lavere prisvekst og høyere lønnsvekst blant partene i arbeidslivet. Forventet prisvekst om 12 måneder er blant arbeidslivsorganisasjonene på 1,9 prosent mot 2,2 prosent i første kvartal. Forventet prisvekst gikk ned fra 2,3 til 2,1 prosent blant arbeidsgiverorganisasjonene mens den for arbeidstakerorganisasjonene gikk ned fra 2,0 til 1,7 prosent. Forventet prisvekst om to år er i andre kvartal samlet sett på 2,2 prosent blant partene i arbeidslivet mot 2,4 prosent i første kvartal. Forventet årslønnsvekst for 2007 økte blant partene i arbeidslivet fra 4,7 til 4,8 prosent. Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 4,5 til 4,7 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 4,9 til 5,0 prosent.

Forventninger om færre ansettelser i næringslivet

Andelen næringslivsledere som oppgav at de har flere ansatte enn hva de hadde for 12 måneder siden gikk ned fra 57,3 prosent i første kvartal til 41,4 prosent i andre kvartal. 41,7 prosent av næringslivslederne oppgav i andre kvartal at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder, mot 49,8 prosent i forrige kvartal.

Om undersøkelsen:

TNS Gallup utfører på oppdrag fra Norges Bank kvartalsvise forventningsundersøkelser i Norge om inflasjons-, lønns-, valutakurs og renteutviklingen blant eksperter i finansnæringen og akademia, partene i arbeidslivet, næringslivsledere og husholdningene. Bakgrunnen for undersøkelsen er at Norges Bank retter pengepolitikken inn mot et mål om lav og stabil inflasjon. Forventninger til den fremtidige prisutviklingen kan i seg selv spille en rolle for den faktiske prisutviklingen. En regelmessig spørreundersøkelse kan bidra til større innsikt i disse spørsmålene.

Undersøkelsen er hittil gjennomført 22 ganger. Økonomer innenfor akademia, finansnæringen og partene i sentrale arbeidslivsorganisasjoner blir intervjuet via e-post hvert kvartal. Ekstrem observasjoner over 8 prosent er her holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Næringslivslederne og husholdningene blir intervjuet via telefon. Her er ekstrem observasjoner over 11 prosent holdt utenfor i presentasjonen av gjennomsnittstallene for pris- og lønnsutviklingen. Den første undersøkelsen ble gjennomført i februar 2002. Undersøkelsen for inneværende kvartal er gjennomført i tidsrommet 23. til og med 29. april 2007.

Forventningsundersøkelsen blir i sin helhet lagt ut på våre nettsider (www.tns-gallup.no) under området Bank og finans/ Økonomiske prognoser. På grunn av enkelte vesentlige endringer de første kvartalene vil det på noen av spørsmålene ikke være oppgitte tallverdier for tidligere kvartal.

A. Kort sammendrag av enkeltresultater for økonomiekspertene

Økonomene forventer høyere årslønnsvekst

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2007 steg fra 4,9 prosent i første kvartal til 5,1 prosent i andre kvartal 2007. Økonomer i finansnæringen oppjusterte sitt estimat fra 5,0 til 5,3 prosent, mens økonomer tilknyttet universitet/ høyskoler beholdt sitt estimat på 4,8 prosent.

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2008 steg fra 5,1 prosent i første kvartal til 5,2 prosent i andre kvartal. Økonomer i finansnæringen oppjusterte sitt estimat fra 5,1 prosent i første kvartal til 5,4 prosent i andre kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler nedjusterte sitt estimat fra 5,1 prosent i første kvartal til 5,0 prosent.

B. Kort sammendrag av enkeltresultater for partene i arbeidslivet

Forventninger om lavere prisvekst og høyere lønnsvekst blant partene i arbeidslivet

Forventet prisvekst om 12 måneder var blant arbeidslivsorganisasjonene på 1,9 prosent mot 2,2 prosent i forrige kvartal. Forventet prisvekst gikk ned fra 2,3 til 2,1 prosent blant arbeidsgiverorganisasjonene mens den for arbeidstakerorganisasjonene gikk ned fra 2,0 til 1,7 prosent.

Forventet prisvekst om to år var i andre kvartal samlet sett på 2,2 prosent blant partene i arbeidslivet mot 2,4 prosent i første kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonenes forventninger var som i forrige kvartal på 2,4 prosent, mens forventningene gikk ned fra 2,4 til 1,9 prosent blant arbeidstakerorganisasjonene.

Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet for 2007 økte fra 4,7 prosent til 4,8 prosent. Arbeidsgiverorganisasjonenes oppjusterte sitt estimat fra 4,5 til 4,7 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 4,9 til 5,0 prosent.

Både arbeidsgiverorganisasjonene og arbeidstakerorganisasjonene forventer som i første kvartal en årslønnsvekst i 2008 på 4,5 prosent.

C. Kort sammendrag av enkeltresultater for næringslivslederne

Forventninger om færre ansettelser i næringslivet

Andelen næringslivsledere som oppgav at de har flere ansatte enn hva de hadde for 12 måneder siden gikk ned fra 57,3 prosent i første kvartal til 41,4 prosent i andre kvartal. 41,7 prosent av næringslivslederne oppgav i andre kvartal at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder, mot 49,8 prosent i forrige kvartal.

D. Kort sammendrag av enkeltresultater for husholdningene

Forventninger om lavere prisvekst blant husholdningene

Den gjennomsnittlige verdien for forventet prisendring i prosent neste 12 måneder gikk blant husholdningene ned med 0,1 prosentpoeng, fra 2,6 prosent i første kvartal til 2,5 prosent i andre kvartal 2007. Gjennomsnittlig forventet årlig prisvekst om 2-3 år gikk blant husholdningene ned med 0,2 prosentpoeng fra 3,7 prosent i forrige kvartal til 3,5 prosent.

Indeks (tabeller og grafer):

Økonomiekspertene

1. Forventet prisstigning om 12 måneder
2. Forventet prisstigning om 2 år
3. Forventet prisstigning om 5 år
4. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
5. Forventet årslønnsvekst for neste år
6. Forventet årslønnsvekst om 5 år
- 7a. Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd.
- 7b. Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 mnd.

Partene i arbeidslivet

8. Forventet prisstigning om 12 måneder
9. Forventet prisstigning om 2 år
10. Forventet prisstigning om 5 år
11. Forventet årslønnsvekst for inneværende år
12. Forventet årslønnsvekst for neste år
13. Forventet årslønnsvekst om 5 år

Næringslivslederne

14. Forventet generell prisstigning om 12 måneder
15. Forventet generell prisstigning om 2 år
16. Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd
17. Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd
18. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift i år
19. Forventet vekst i lønnskostnader i egen bedrift neste år
20. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd
21. Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd
22. Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden
23. Antatt antall ansatte om 12 mnd

Husholdningene

- 24a. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd
- 24b. Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent
- 25a. Forventet prisendring neste 12 mnd
- 25b. Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent
26. Forventet prisvekst om 2-3 år
27. Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent
28. Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Ansvarlige for undersøkelsen er Bank & Finansavdelingen i TNS Gallup ved:

Stein A. Aarland (Markedssjef Bank & Finans)

Telefon: 23291796

Telefaks: 23291601

E-post: stein.aarland@tns-gallup.no

Bente Pettersen (Avdelingsleder)

Telefon: 23291761

Telefaks: 23291601

E-post: bente.pettersen@tns-gallup.no

Spørsmålsliste

Til økonomieksperter og partene i arbeidslivet:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?
4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2007?
5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2008?
6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?
- 7a) Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?
- 7b) Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg? (Hvis svart styrket eller svekket i spørsmål 7a)

Spørsmål 1-7b går til økonomieksperter i finansnæringen og academia og spørsmål 1-6 går til partene i arbeidslivet.

Til næringslivslederne:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?
2. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?
3. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
4. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?
5. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2007?
6. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2008?
7. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?
8. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?
9. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?
10. Tror du bedriften om 12 mnd. vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

Til husholdningene:

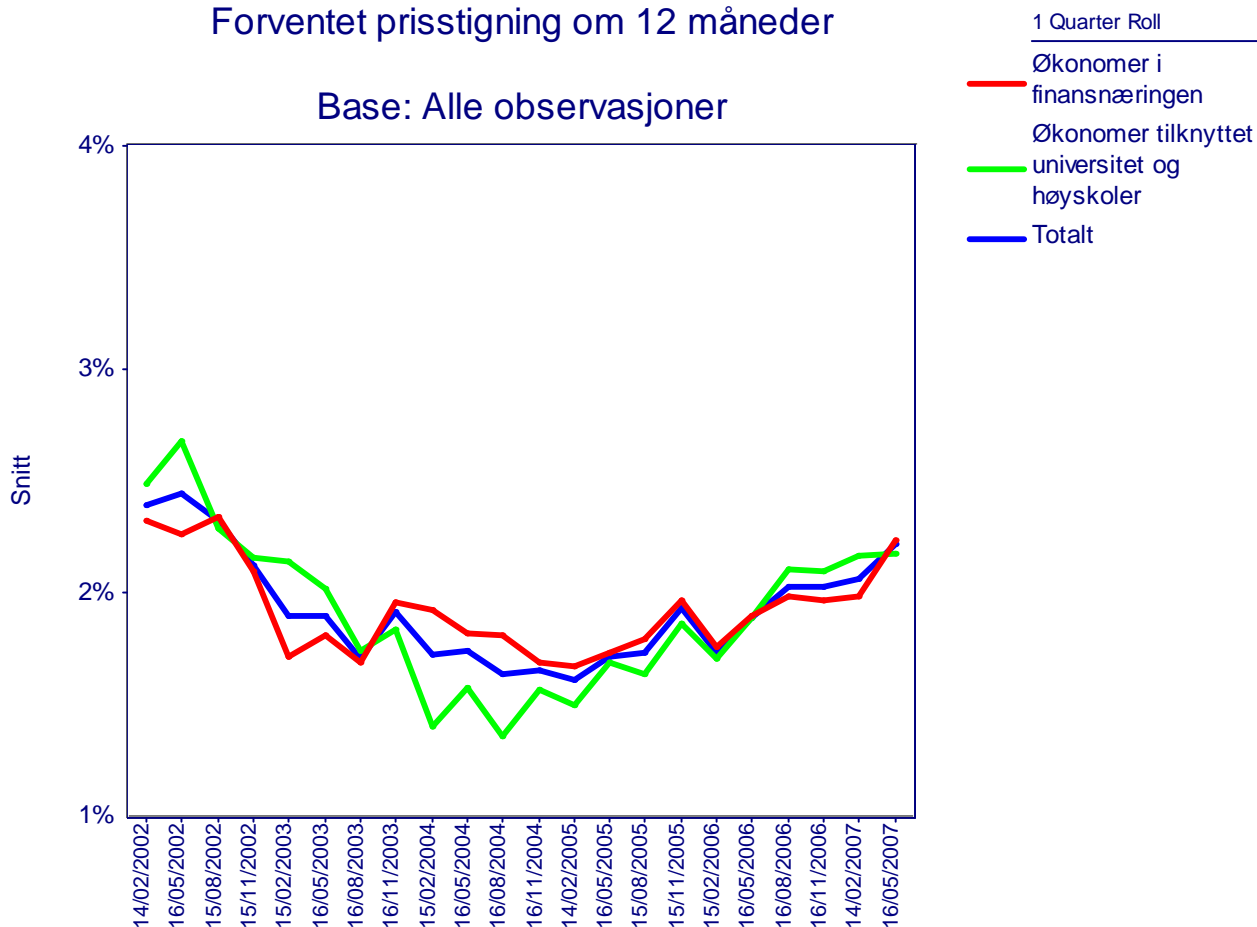
- 1a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?
- 1b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?
- 2a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?
- 2b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?
3. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?
4. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?
5. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Økonomiekspertene:

1. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 12 måneder

Base: Alle observasjoner

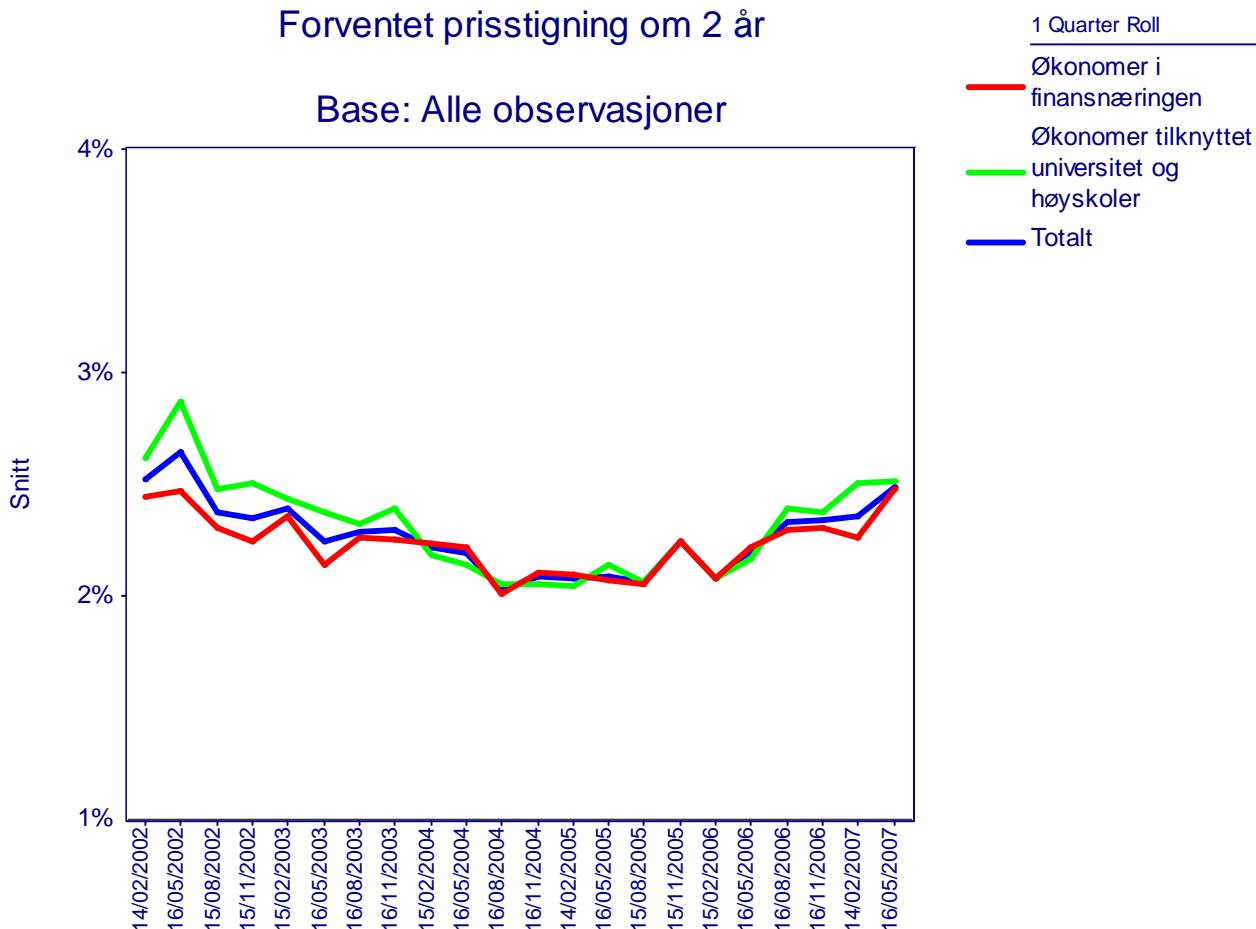
Forventet prisstigning om 12 måneder			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,0	2,2
	Laveste verdi	1,0	1,6
	Høyeste verdi	3,0	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,2	2,2
	Laveste verdi	1,2	1,5
	Høyeste verdi	3,4	2,8
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,2
	Utvalg	31	30

Økonomenes forventninger til prisstigningen om 12 måneder var i andre kvartal på 2,2 prosent samlet sett mot 2,1 prosent i første kvartal. Økonomer i finansnæringen økte sitt estimat med 0,2 prosentpoeng fra første kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler beholdt sitt estimat på 2,2 prosent.

2. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 2 år

Base: Alle observasjoner

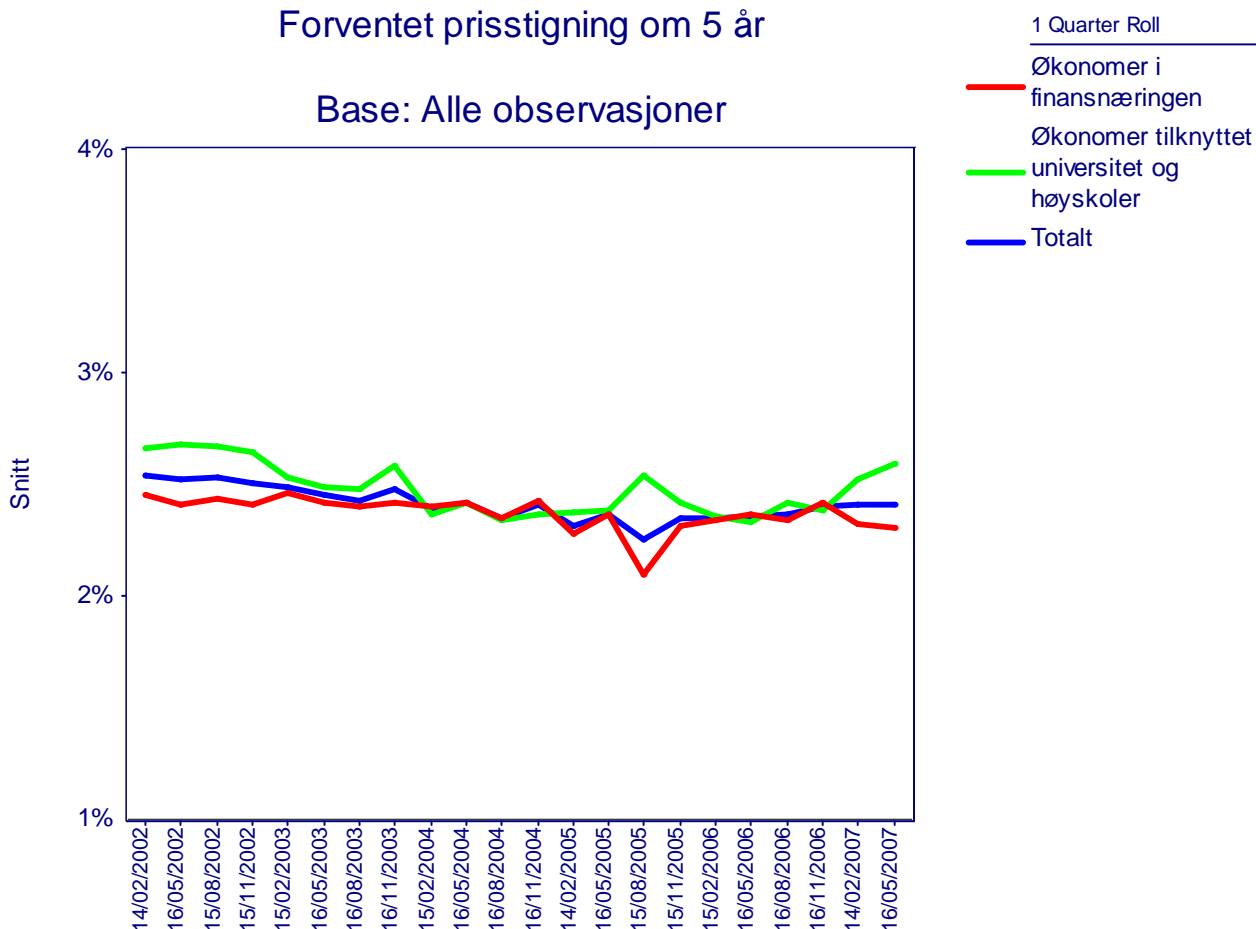
Forventet prisstigning om 2 år		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,5
	Laveste verdi	1,5	2,0
	Høyeste verdi	3,2	3,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,5
	Laveste verdi	1,6	1,9
	Høyeste verdi	3,7	3,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,5
	Utvalg	31	30

Økonomenes forventninger til prisstigning om 2 år var i andre kvartal på 2,5 prosent mot 2,4 prosent i første kvartal. Økonomer i finansnæringen økte sitt estimat med 0,2 prosentpoeng fra forrige kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler som i første kvartal forventer at prisstigningen vil være på 2,5 prosent.

3. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 5 år

Base: Alle observasjoner

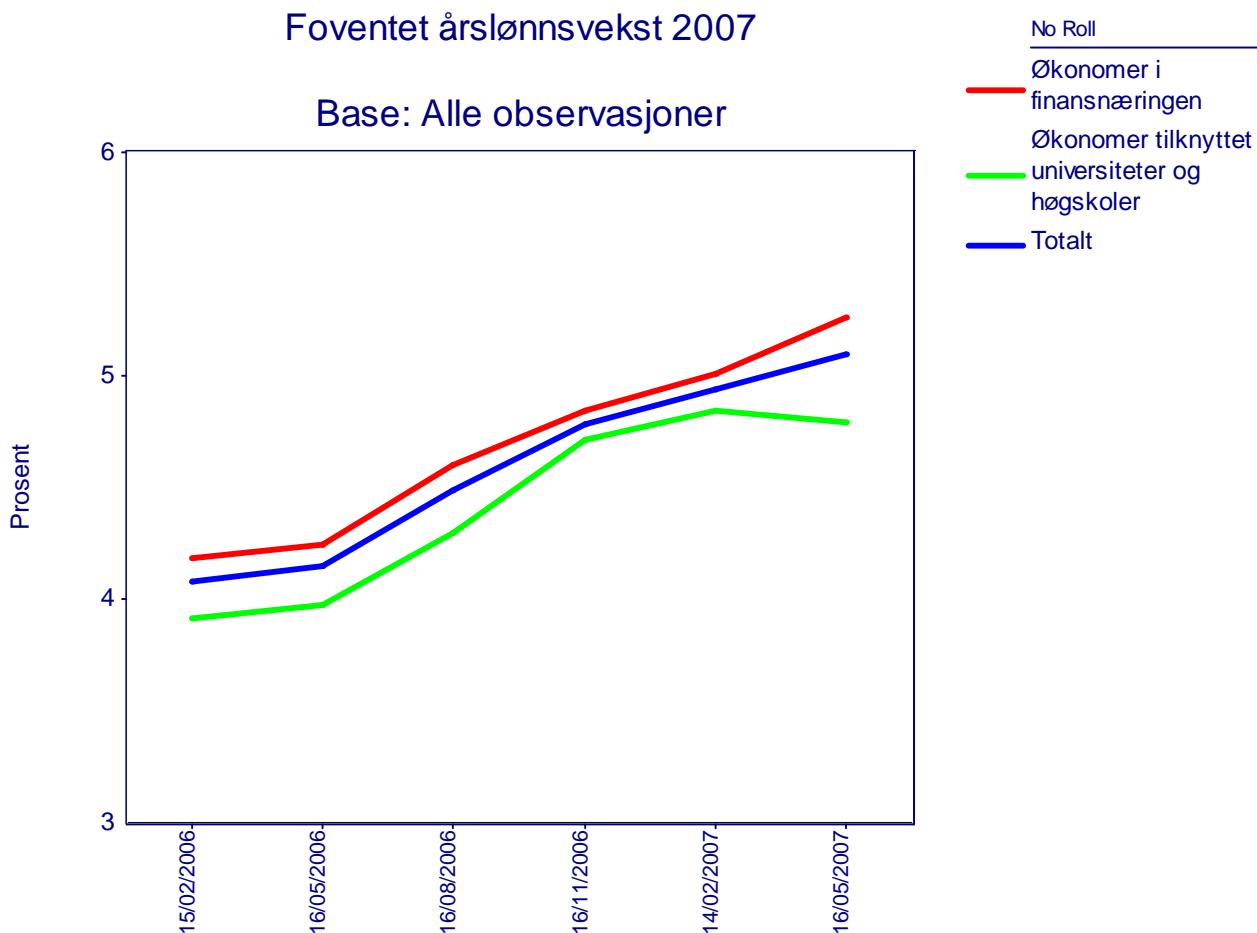

Forventet prisstigning om 5 år		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,3
	Laveste verdi	1,5	1,5
	Høyeste verdi	3,0	2,7
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	2,5	2,6
	Laveste verdi	1,8	2,4
	Høyeste verdi	4,0	3,7
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
	Utvalg	31	30

Økonomenes forventninger til prisstigning om 5 år var som i forrige kvartal på 2,4 prosent. Økonomer i finansnæringen beholdt sitt estimat på 2,3 prosent, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler oppjusterte sitt estimat fra 2,5 til 2,6 prosent.

4. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2007?

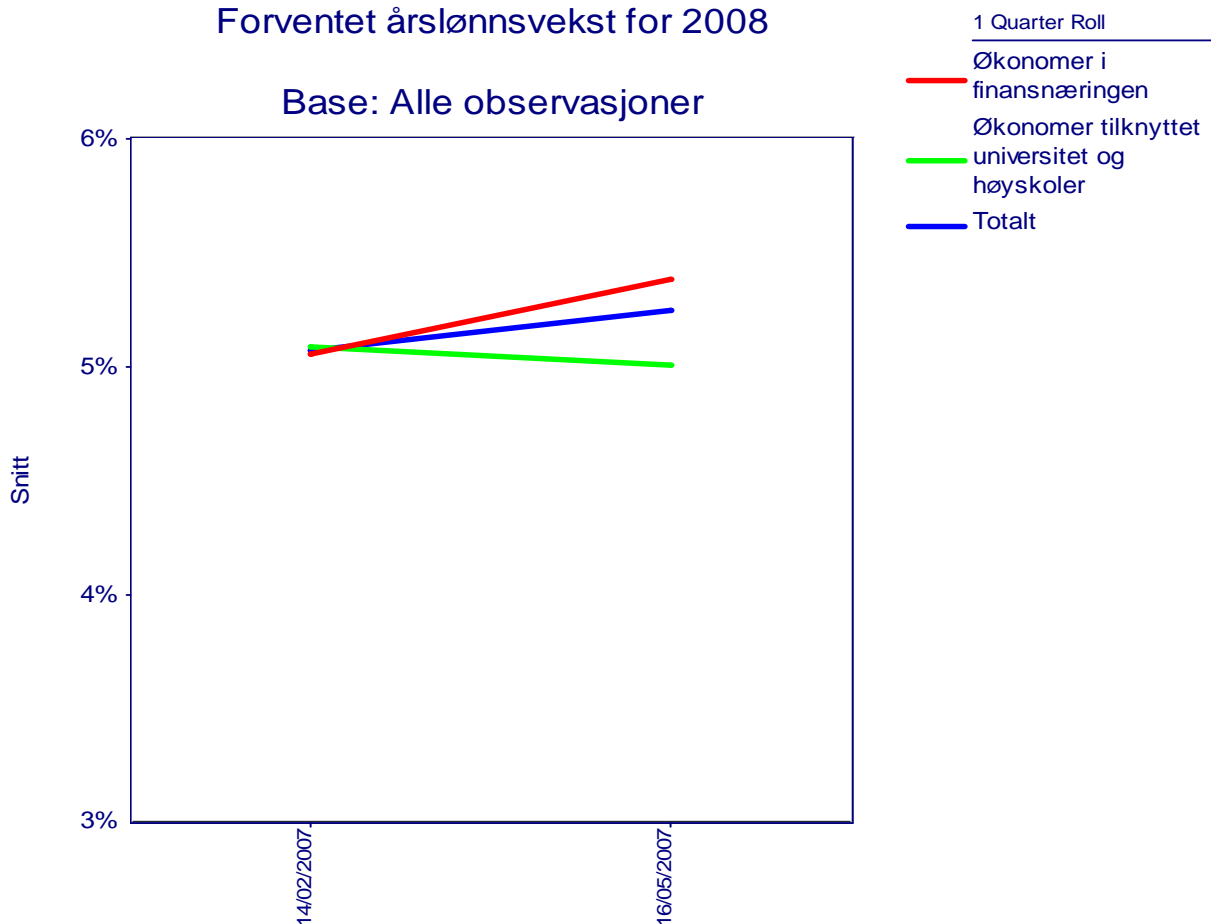
Forventet årslønnsvekst for 2007			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	5,0	5,3
	Laveste verdi	3,5	3,8
	Høyeste verdi	6,0	6,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,8	4,8
	Laveste verdi	3,8	3,9
	Høyeste verdi	6,2	5,8
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,9	5,1
	Utvalg	31	30

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2007 steg fra 4,9 prosent i første kvartal til 5,1 prosent i andre kvartal. Økonomer i finansnæringen oppjusterte sitt estimat fra 5,0 til 5,3 prosent, mens økonomer tilknyttet universitet/ høyskoler beholdt sitt estimat på 4,8 prosent.

5. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2008?

Forventet årslønnsvekst for 2008

Base: Alle observasjoner

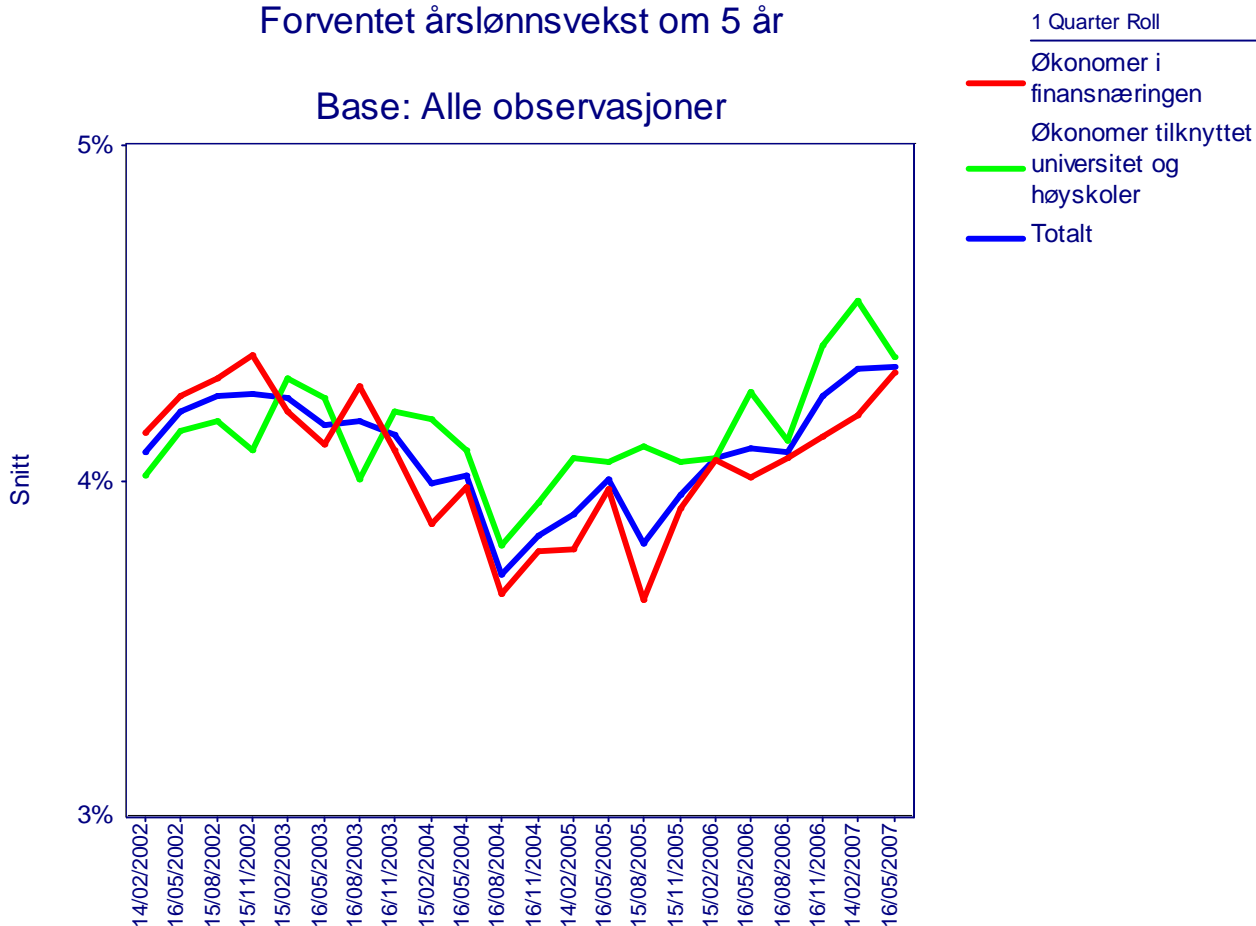

Forventet årslønnsvekst for 2008		1. kvartal 2007	2.kvartal 2007
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	5,1	5,4
	Laveste verdi	3,0	3,5
	Høyeste verdi	6,0	6,2
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	5,1	5,0
	Laveste verdi	4,1	3,9
	Høyeste verdi	7,1	6,4
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	5,1	5,2
	Utvalg	31	30

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten for 2008 steg fra 5,1 prosent i første kvartal til 5,2 prosent i andre kvartal. Økonomer i finansnæringen oppjusterte sitt estimat fra 5,1 prosent i første kvartal til 5,4 prosent i andre kvartal, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler nedjusterte sitt estimat fra 5,1 prosent i første kvartal til 5,0 prosent.

6. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

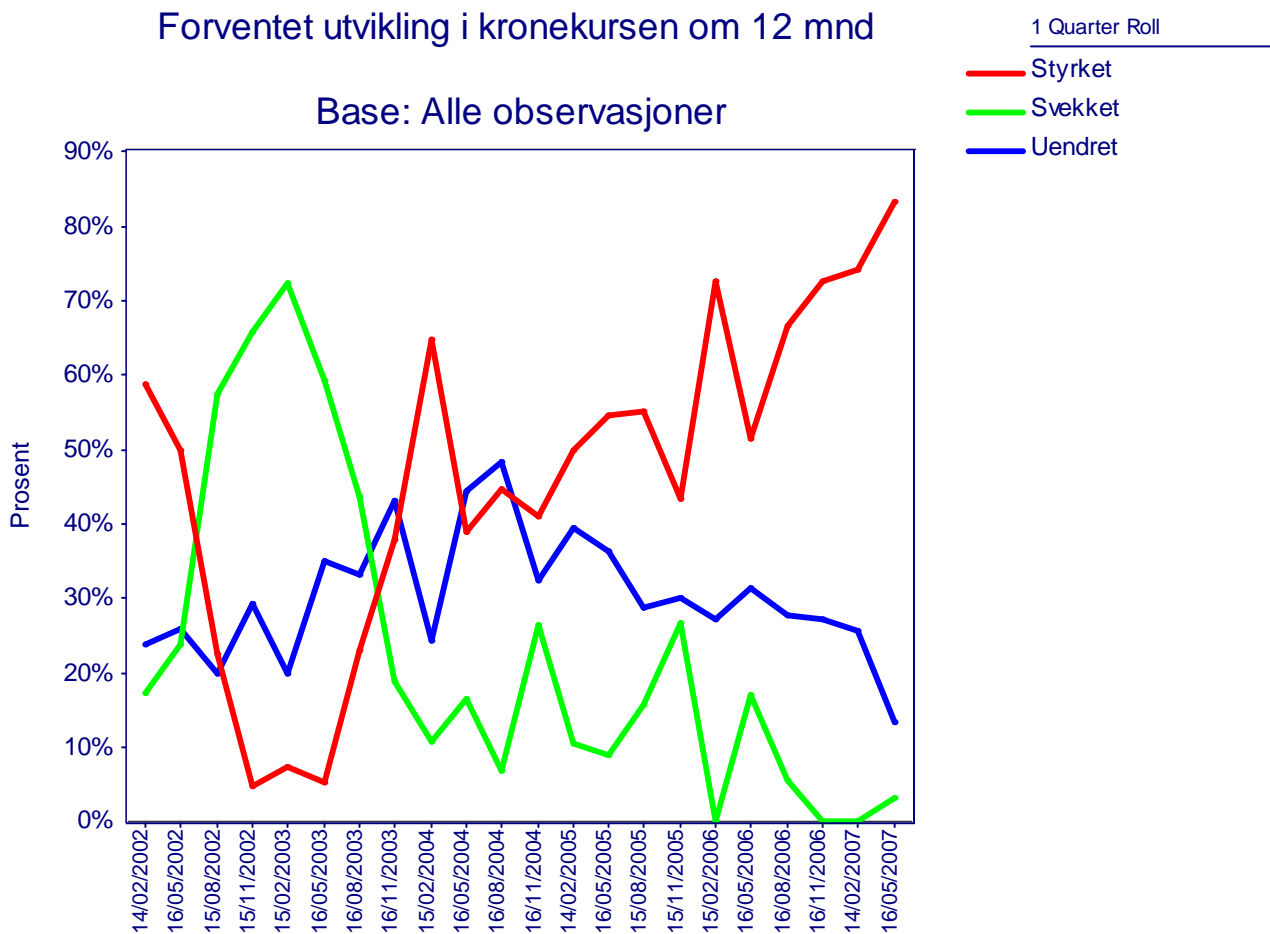
Forventet årslønnsvekst om 5 år

Forventet årslønnsvekst om 5 år		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Økonomer i finansnæringen	Gjennomsnittlig verdi	4,2	4,3
	Laveste verdi	2,4	2,8
	Høyeste verdi	5,5	5,0
Økonomer tilknyttet universitet/høyskoler	Gjennomsnittlig verdi	4,5	4,4
	Laveste verdi	4,0	3,9
	Høyeste verdi	5,0	5,3
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,3	4,3
	Utvalg	31	30

Økonomenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) var som i første kvartal samlet sett på 4,3 prosent. Økonomer i finansnæringen oppjusterte sitt estimat fra 4,2 prosent i første kvartal til 4,3 prosent, mens økonomer tilknyttet universitet/høyskoler nedjusterte sitt estimat fra 4,5 prosent i første kvartal til 4,4 prosent.

7a. Tror du den effektive kronekursen målt ved konkurransekursindeksen om 12 måneder vil være styrket, svekket eller uendret?

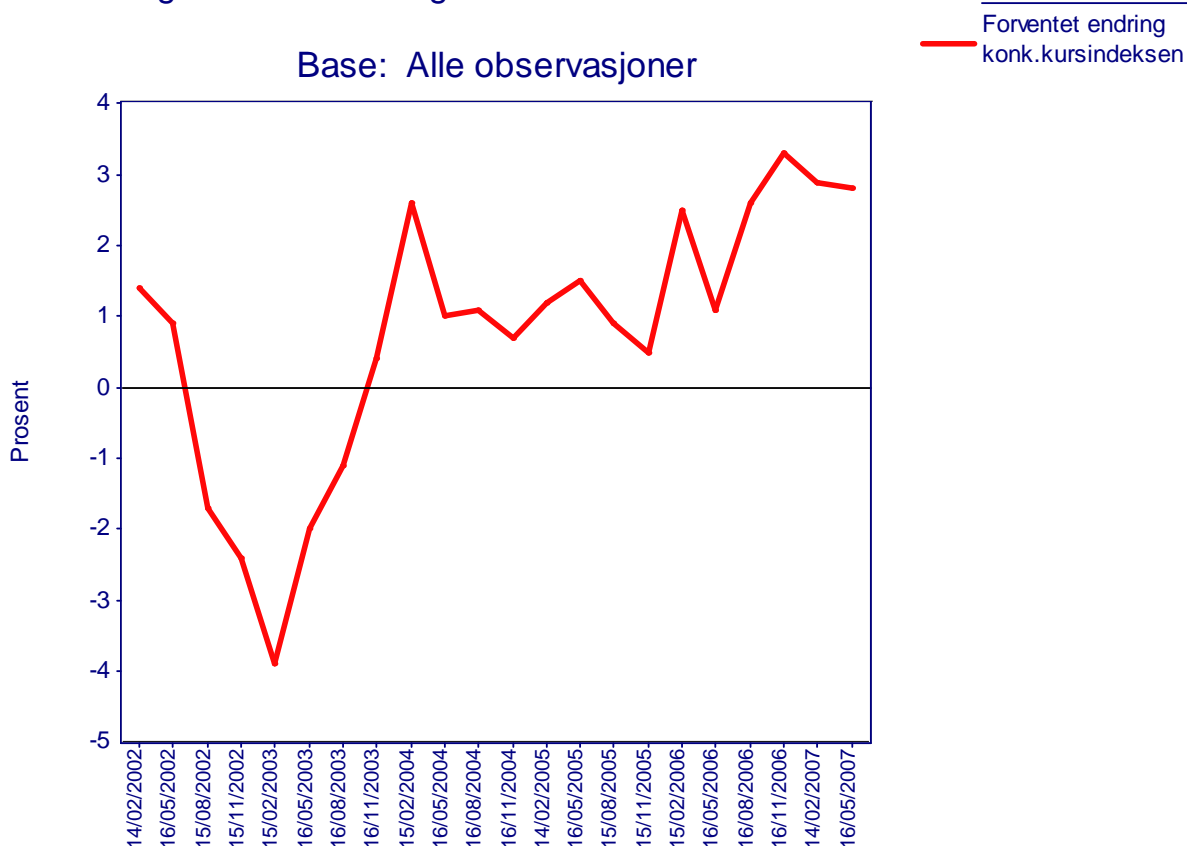

Forventet utvikling i kronekursen om 12 mnd			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Styrket	Prosentandel	74,2	83,3
Svekket	Prosentandel	0,0	3,3
Uendret	Prosentandel	25,8	13,3
	Utvalg	31	30

Andelen økonomer som forventer at kronekursen (målt ved konkurransekurs indeksen) vil styrkes på ett års sikt gikk i andre kvartal 2007 opp fra 74,2 til 83,3 prosent. Andelen økonomer som forventer en svekket kronekurs var på 3,3 prosent mot 0,0 prosent i første kvartal, mens andelen som forventet at kronekursen på ett års sikt vil være uendret gikk ned fra 25,8 til 13,3 prosent.

7b. Hvor mye tror du den vil styrke/svekke seg (Hvis svart styrket/svekket i spørsmål 7a)?

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 måneder

Gjennomsnittlig forventet endring i konkurransekursindeksen om 12 måneder		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
		Alle økonomer	Gjennomsnittlig verdi
	Utvalg	23	26

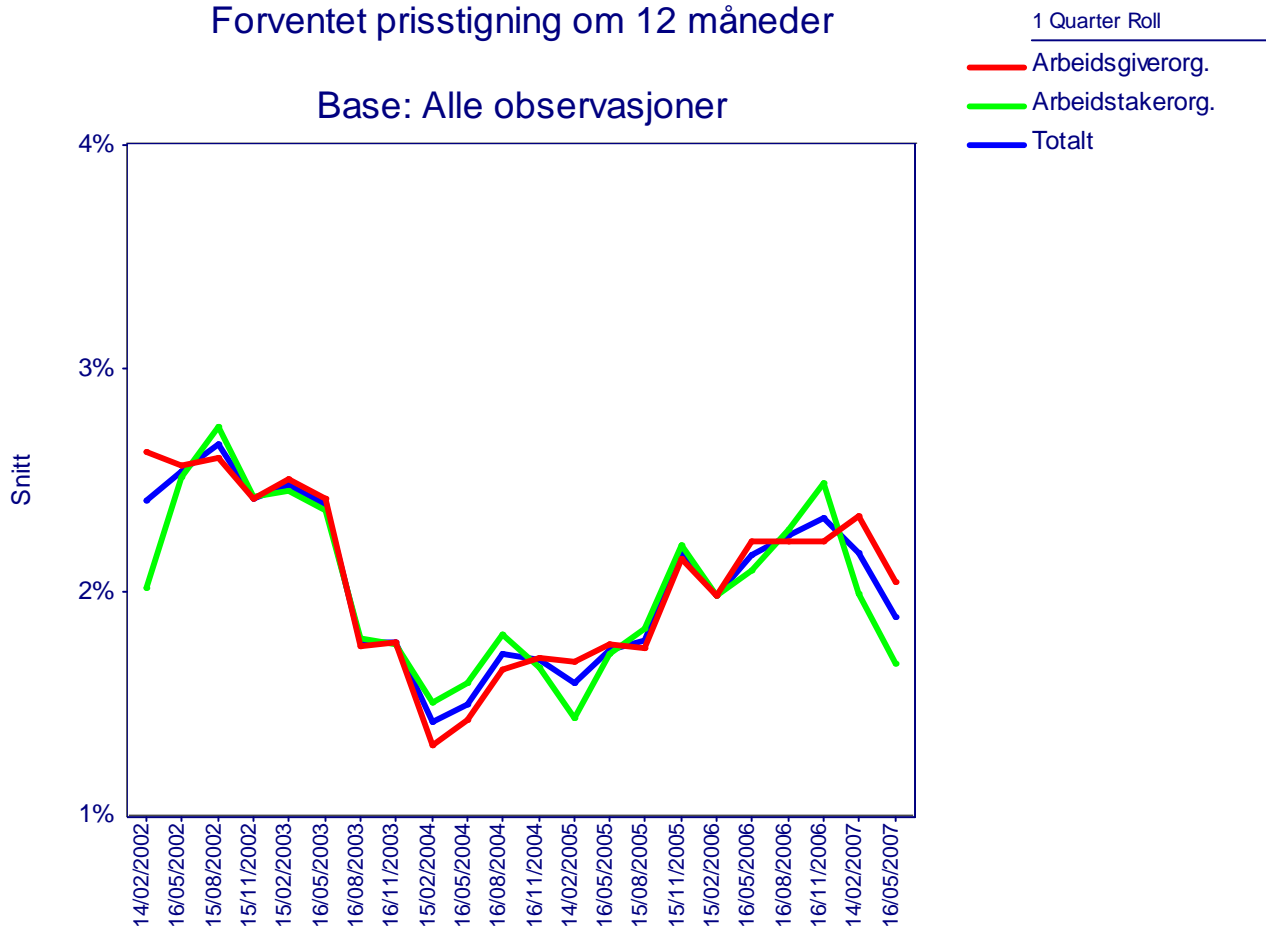
I andre kvartal 2007 forventet det samlede utvalget av økonomer at kronekursen skal styrke seg med 2,8 prosent på 12 måneders sikt. Dette var ned 0,1 prosentpoeng fra første kvartal 2007.

Partene i arbeidslivet:

8. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 12 måneder, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 12 måneder

Base: Alle observasjoner

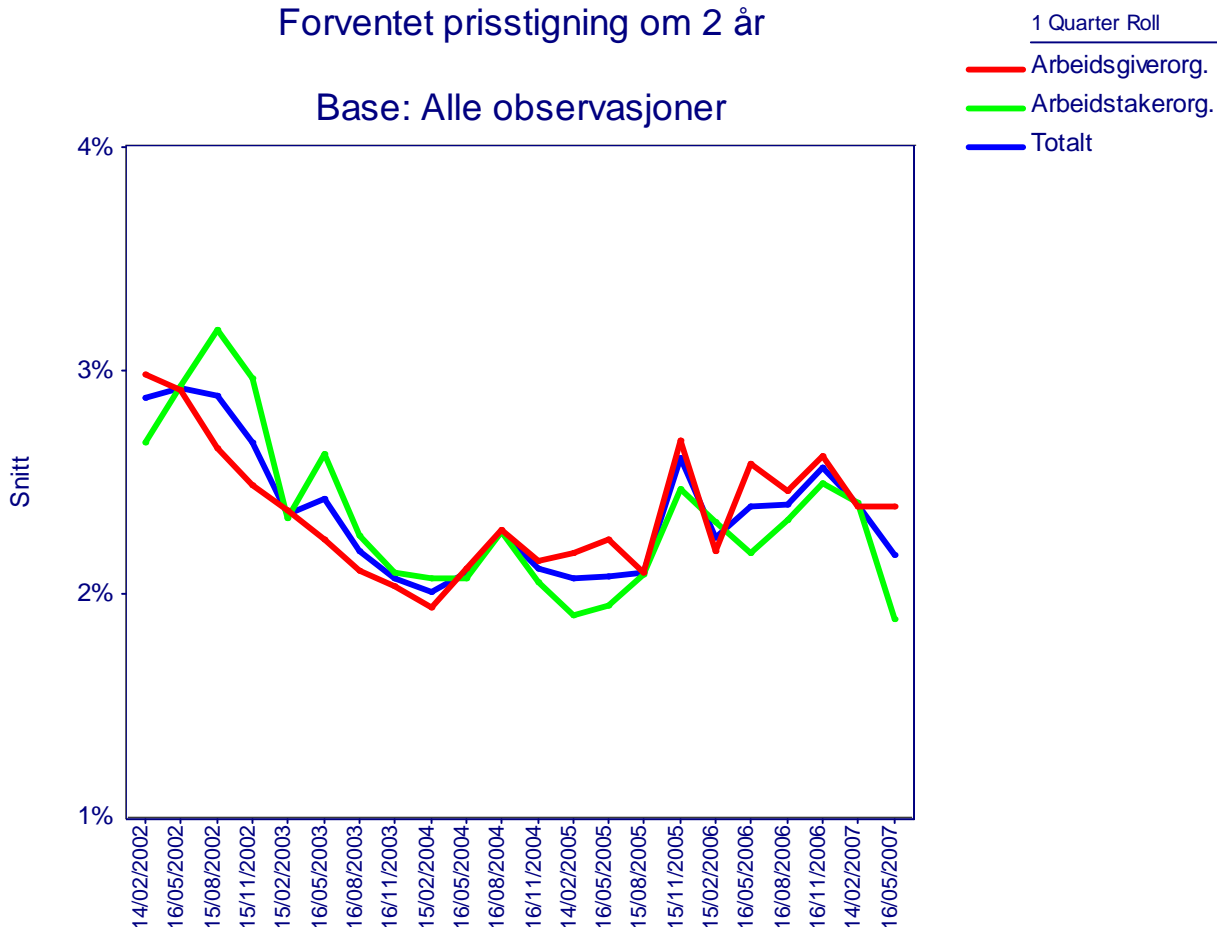
Forventet prisstigning om 12 måneder		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,1
	Laveste verdi	1,0	1,0
	Høyeste verdi	6,0	3,5
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,0	1,7
	Laveste verdi	1,2	0,8
	Høyeste verdi	3,0	3,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,2	1,9
	Utvalg	25	25

Forventet prisvekst om 12 måneder var blant arbeidslivsorganisasjonene på 1,9 prosent mot 2,2 prosent i forrige kvartal. Forventet prisvekst gikk ned fra 2,3 til 2,1 prosent blant arbeidsgiverorganisasjonene mens den for arbeidstakerorganisasjonene gikk ned fra 2,0 til 1,7 prosent.

9. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 2 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 2 år

Base: Alle observasjoner

Forventet prisstigning om 2 år		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,4
	Laveste verdi	1,5	1,5
	Høyeste verdi	8,0	3,5
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,4	1,9
	Laveste verdi	1,5	1,0
	Høyeste verdi	3,0	3,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,4	2,2
	Utvalg	24	25

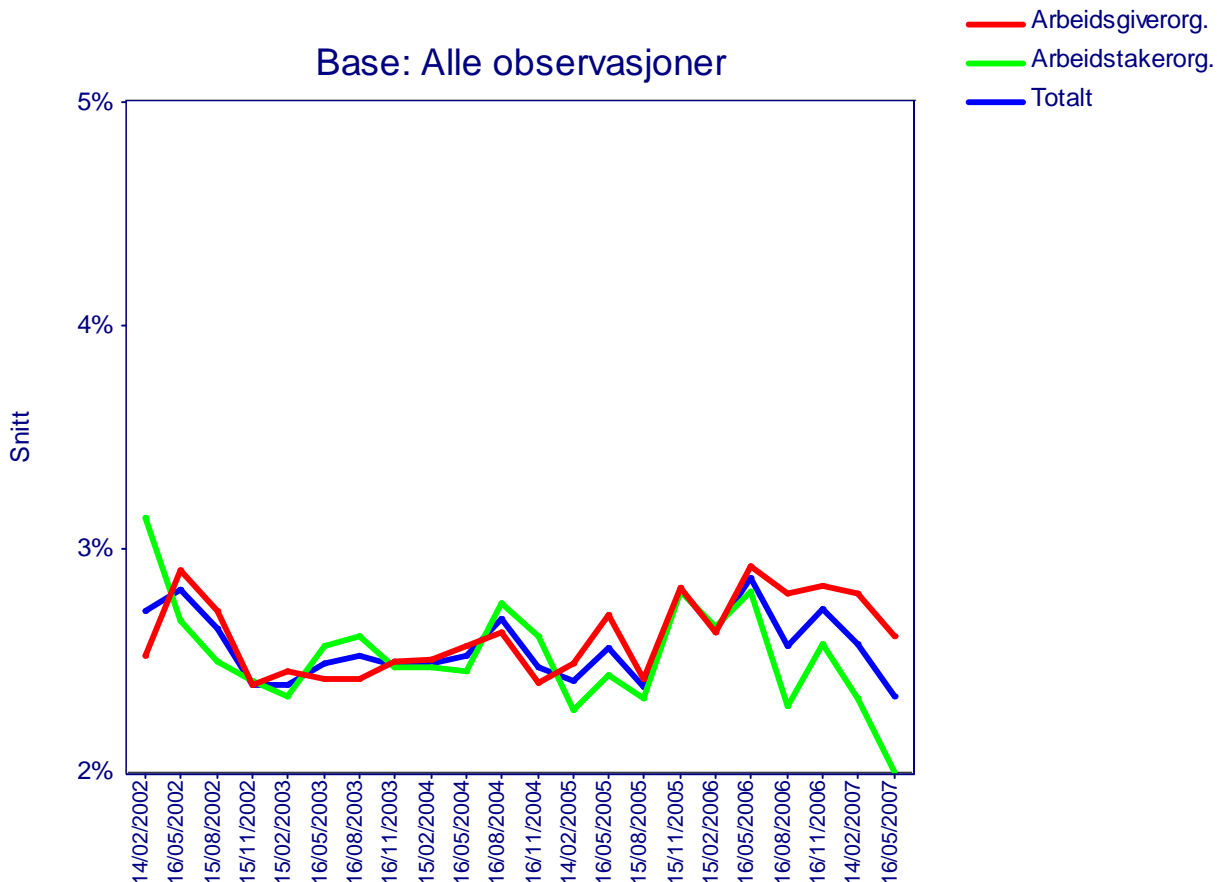
Forventet prisvekst om to år var i andre kvartal samlet sett på 2,2 prosent blant partene i arbeidslivet mot 2,4 prosent i første kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonenes forventninger var som i forrige kvartal på 2,4 prosent, mens forventningene gikk ned fra 2,4 til 1,9 prosent blant arbeidstakerorganisasjonene.

10. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester er om 5 år, målt ved 12-månedersveksten i KPI (konsumprisindeksen)?

Forventet prisstigning om 5 år

Base: Alle observasjoner

1 Quarter Roll

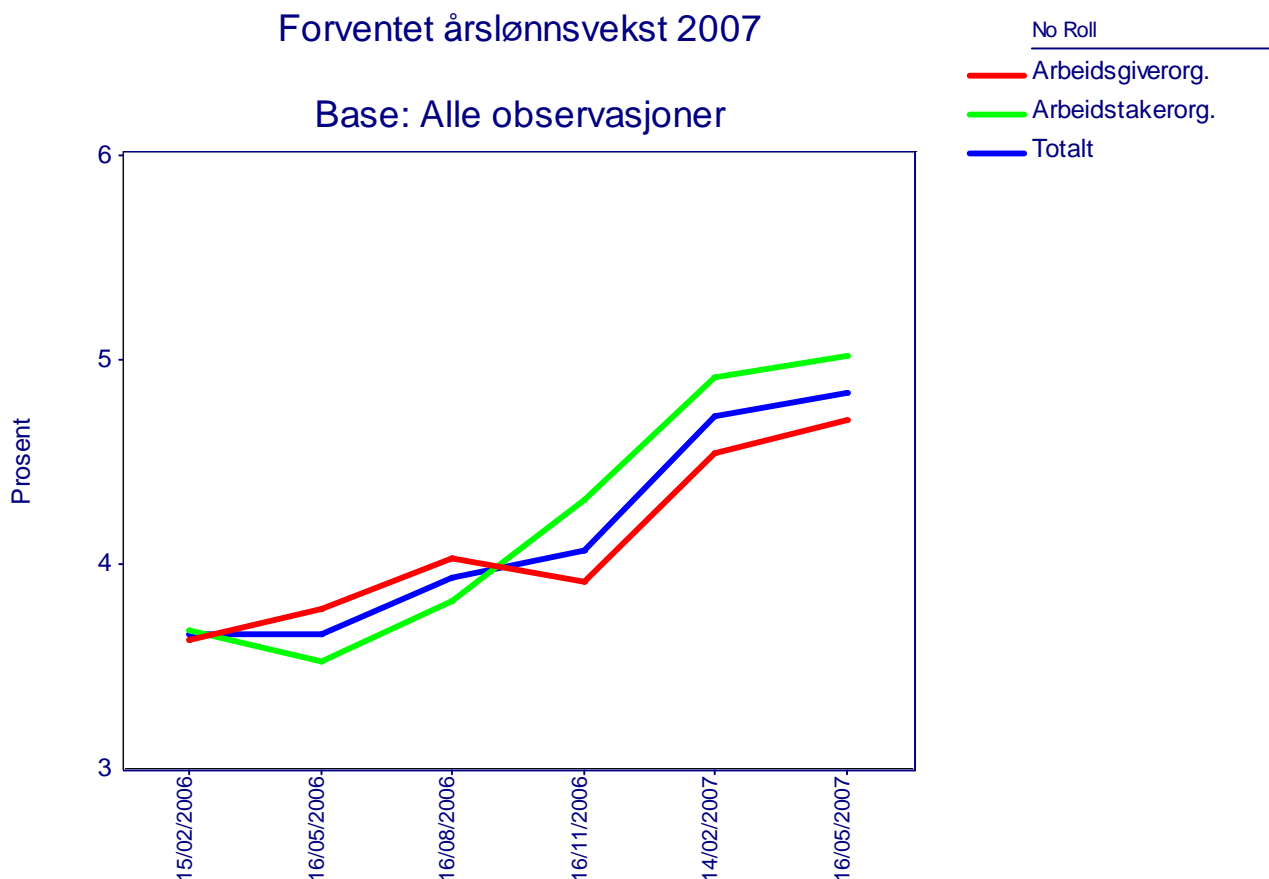

Forventet prisstigning om 5 år		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,8	2,6
	Laveste verdi	2,0	2,0
	Høyeste verdi	5,0	3,5
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	2,3	2,0
	Laveste verdi	1,0	1,0
	Høyeste verdi	3,5	3,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,3
	Utvalg	25	25

Partene i arbeidslivet forventet i andre kvartal 2007 at prisstigningen om 5 år vil være 2,3 prosent. Dette var en nedgang på 0,3 prosentpoeng sammenlignet med forrige kvartal. Arbeidsgiverorganisasjonene nedjusterte sitt estimat fra 2,8 til 2,6 prosent mens arbeidstakerorganisasjonene nedjusterte sitt estimat fra 2,3 til 2,0 prosent.

11. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2007?

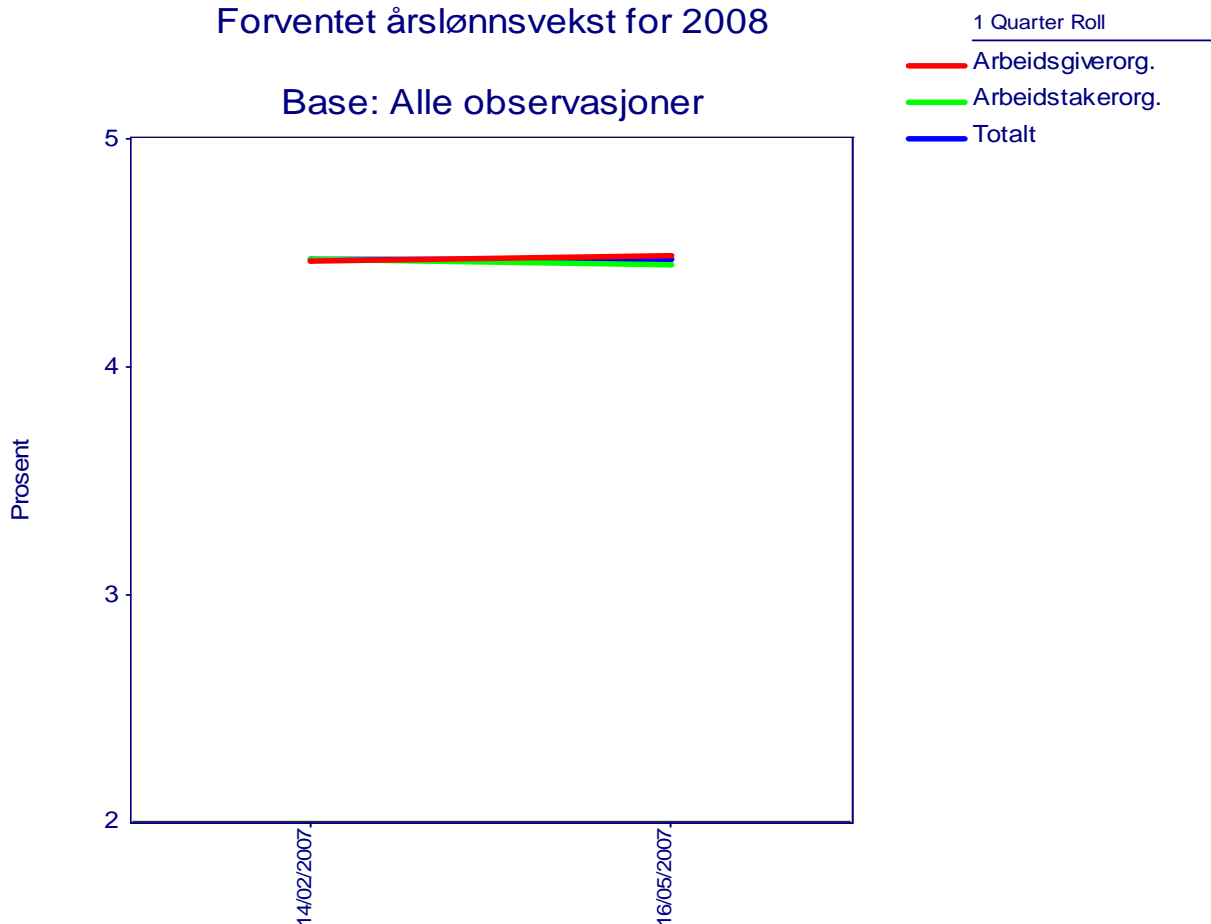
Forventet årslønnsvekst for 2007			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	4,5	4,7
	Laveste verdi	4,0	4,0
	Høyeste verdi	5,3	5,2
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	4,9	5,0
	Laveste verdi	4,3	4,5
	Høyeste verdi	6,0	6,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,7	4,8
	Utvalg	25	25

Forventet årslønnsvekst blant partene i arbeidslivet for 2007 økte fra 4,7 prosent til 4,8 prosent. Arbeidsgiverorganisasjonenes oppjusterte sitt estimat fra 4,5 til 4,7 prosent, mens arbeidstakerorganisasjonene oppjusterte sitt estimat fra 4,9 til 5,0 prosent.

12. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir i 2008?

Forventet årslønnsvekst for 2008

Base: Alle observasjoner

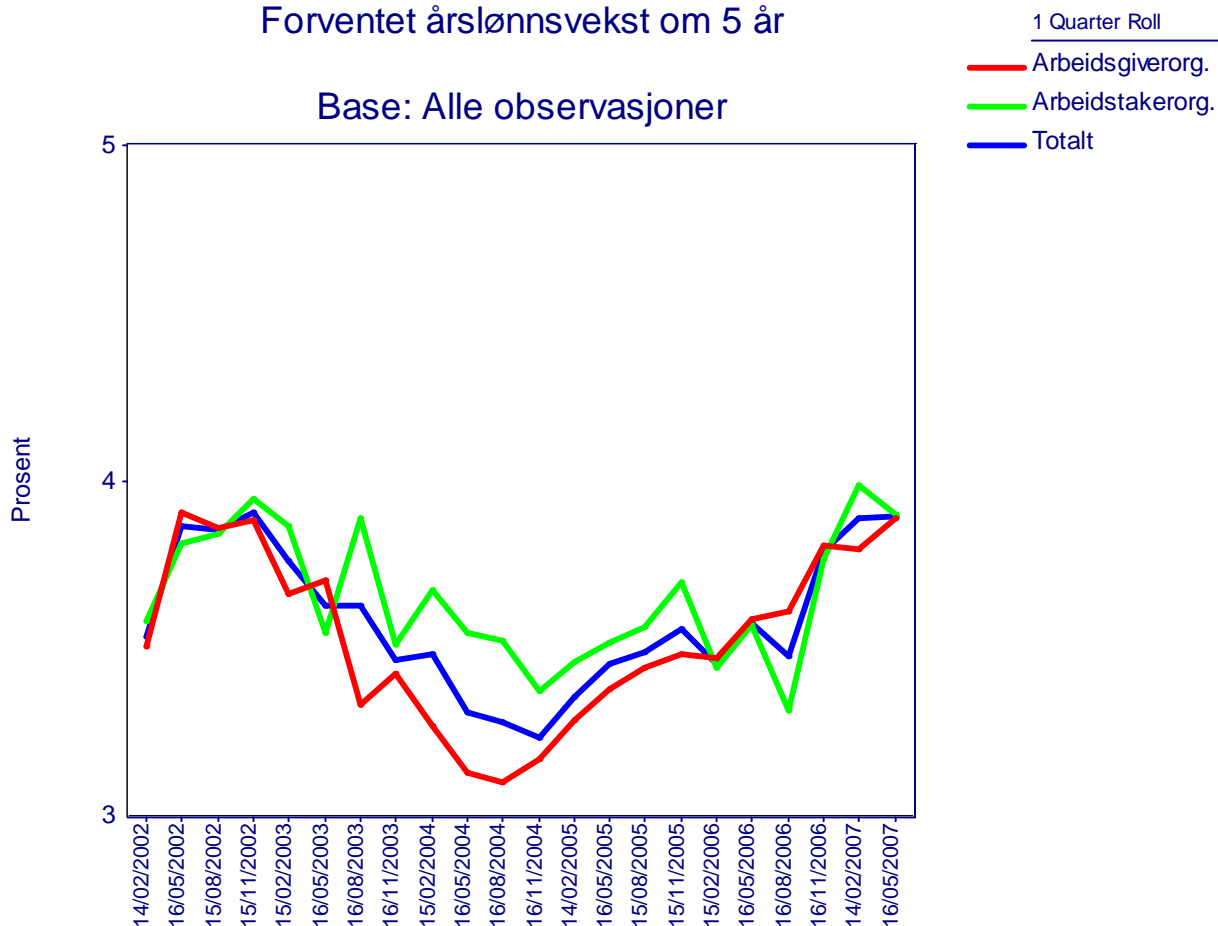
Forventet årslønnsvekst for 2008		1. kvartal 2007	2.kvartal 2007
Arbeidsgiverorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	4,5	4,5
	Laveste verdi	3,5	4,0
	Høyeste verdi	7,0	5,5
Arbeidstakerorganisasjoner	Gjennomsnittlig verdi	4,5	4,5
	Laveste verdi	4,0	4,0
	Høyeste verdi	5,0	5,5
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,5	4,5
	Utvalg	25	25

Både arbeidsgiverorganisasjonene og arbeidstakerorganisasjonene forventet i andre kvartal en årslønnsvekst i 2008 på 4,5 prosent. Dette er det samme som for første kvartal.

13. Hva tror du gjennomsnittlig årslønnsvekst blir om 5 år?

Forventet årslønnsvekst om 5 år

Base: Alle observasjoner

Forventet årslønnsvekst om 5 år		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Arbeidsgiverorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	3,8	3,9
	Laveste verdi	3,0	3,0
	Høyeste verdi	5,0	6,0
Arbeidstakerorganisasjoner.	Gjennomsnittlig verdi	4,0	3,9
	Laveste verdi	3,0	2,0
	Høyeste verdi	5,0	5,0
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,9	3,9
	Utvalg	24	24

Arbeidslivsorganisasjonenes forventninger til årslønnsveksten om 5 år (de langsiktige forventningene) var som i første kvartal 2007 på 3,9 prosent.

Arbeidsgiverorganisasjonene oppjusterte sitt estimat med 0,1 prosentpoeng mens arbeidstakerorganisasjonenes nedjusterte sitt estimat tilsvarende.

Næringslivslederne:

14. Hva tror du den generelle prisstigningen på varer og tjenester, målt ved konsumprisindeksen, er om 12 måneder?

Forventet generell prisstigning om 12 måneder

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle observasjoner

Forventet generell prisstigning om 12 mnd			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,0	2,8
	Utvalg	273	258

Næringslivsledernes forventninger til den generelle prisstigningen om 12 måneder gikk i andre kvartal 2007 ned med 0,2 prosentpoeng, fra 3,0 til 2,8 prosent.

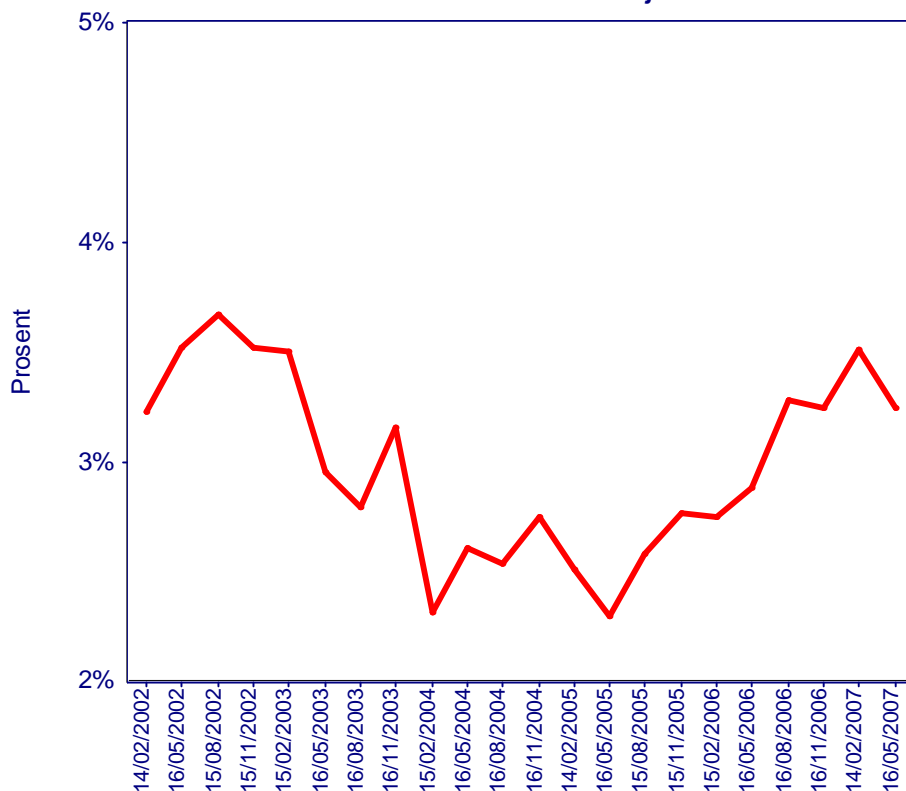
15. Hva tror du prisstigningen er om 2 år?

Forventet generell prisstigning om 2 år

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle observasjoner

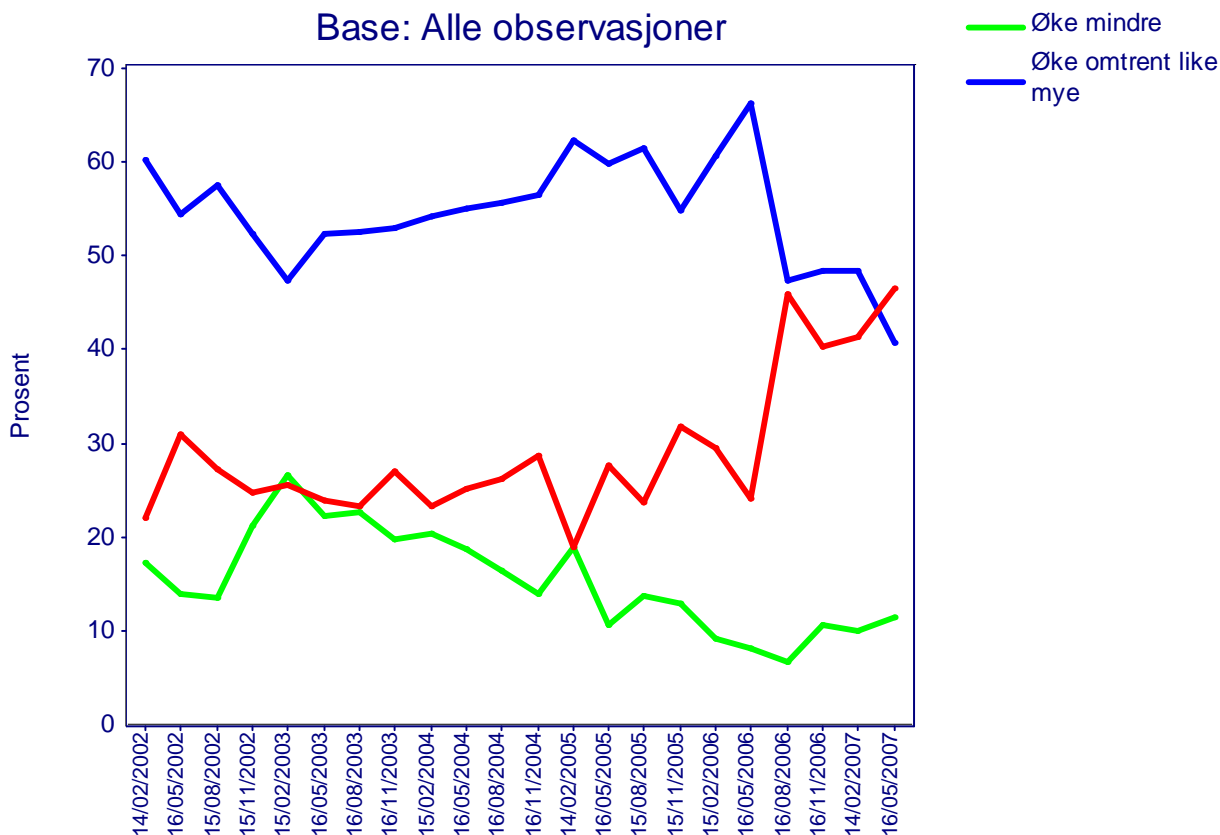
Forventet generell prisstigning om 2 år			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,5	3,2
	Utvalg	269	256

Forventningene til prisstigningen om 2 år gikk i andre kvartal ned med 0,3 prosentpoeng, fra 3,5 prosent i første kvartal til 3,2 prosent.

16. Forventer du at bedriftens innkjøpspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd

1 Quarter Roll

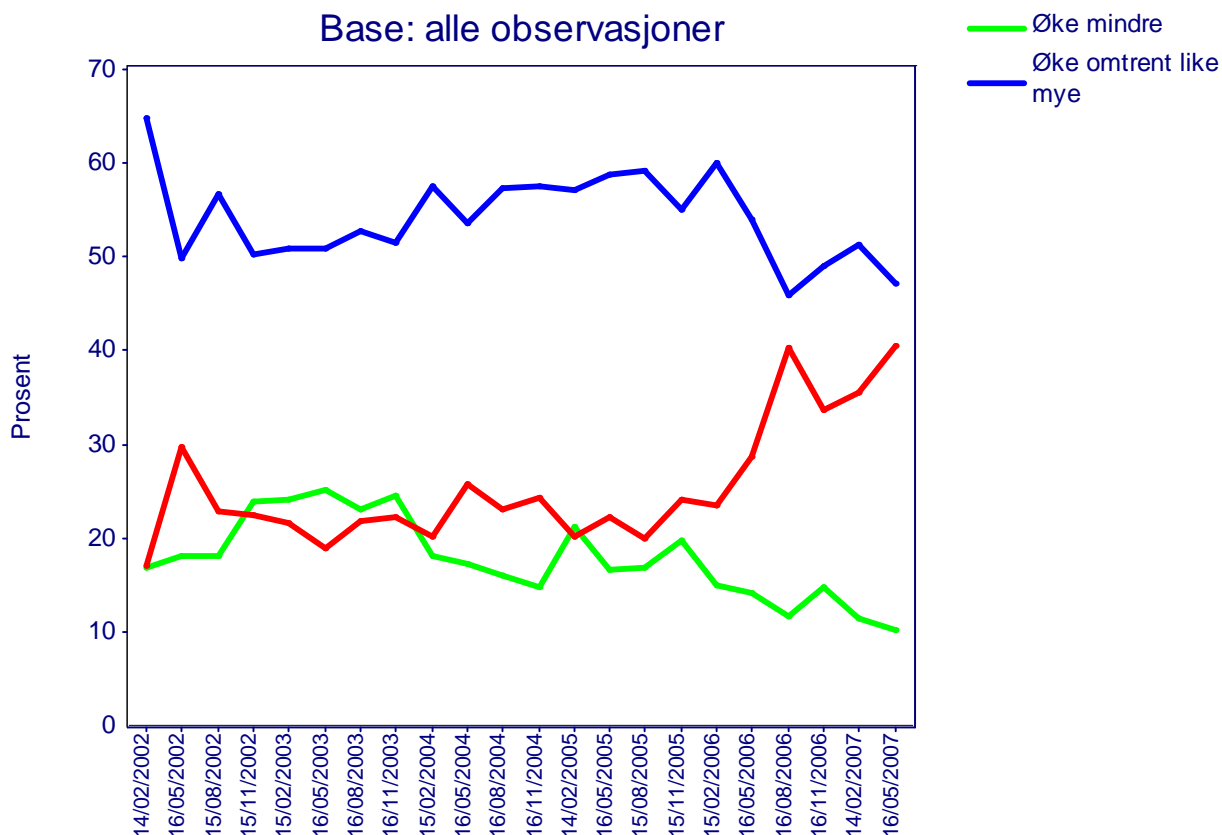
Forventet økning i bedriftens innkjøpspriser neste 12 mnd		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Øke mer	Prosentandel	41,4	46,5
Øke mindre	Prosentandel	10,0	11,4
Øke omtrent like mye	Prosentandel	48,3	40,6
	Utvalg	300	300

Andelen næringslivsledere som forventer at innkjøpsprisene vil øke mer de neste 12 måneder gikk opp fra 41,4 til 46,5 prosent. Andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke mindre gikk opp fra 10,0 til 11,4 prosent, mens andelen som forventer at innkjøpsprisene vil øke omtrent like mye som i forrige kvartal gikk ned fra 48,3 prosent i første kvartal til 40,6 prosent i andre kvartal.

17. Forventer du at bedriftens utsalgspriser vil øke mer, mindre eller omtrent like mye de neste 12 måneder som i siste 12-måneders periode?

Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd

1 Quarter Roll

Forventet økning i bedriftens utsalgspriser neste 12 mnd		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Øke mer	Prosentandel	35,5	40,5
Øke mindre	Prosentandel	11,4	10,3
Øke omtrent like mye	Prosentandel	51,3	47,1
	Utvalg	300	300

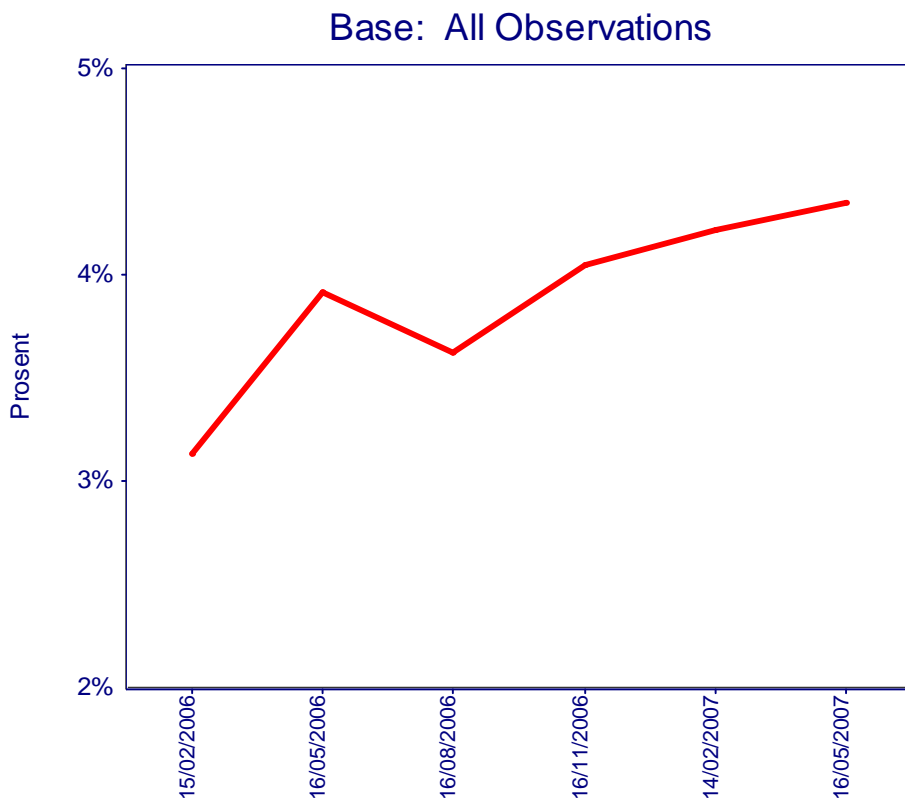
Andelen næringslivsledere som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mer de neste 12 måneder gikk opp fra 35,5 prosent i første kvartal til 40,5 prosent. Andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke mindre gikk ned fra 11,4 til 10,3 prosent, mens andelen som forventer at bedriftens utsalgspriser vil øke omtrent like mye gikk ned fra 51,3 til 47,1 prosent.

18. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2007?

Forventet årslønnsvekst i 2007

No Roll

Totalt

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift i 2007			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,2	4,3
	Utvalg	291	284

Næringslivsledernes estimat for lønnsvekst (i egen bedrift) i 2007 økte med 0,1 prosentpoeng i andre kvartal 2007, fra 4,2 til 4,3 prosent.

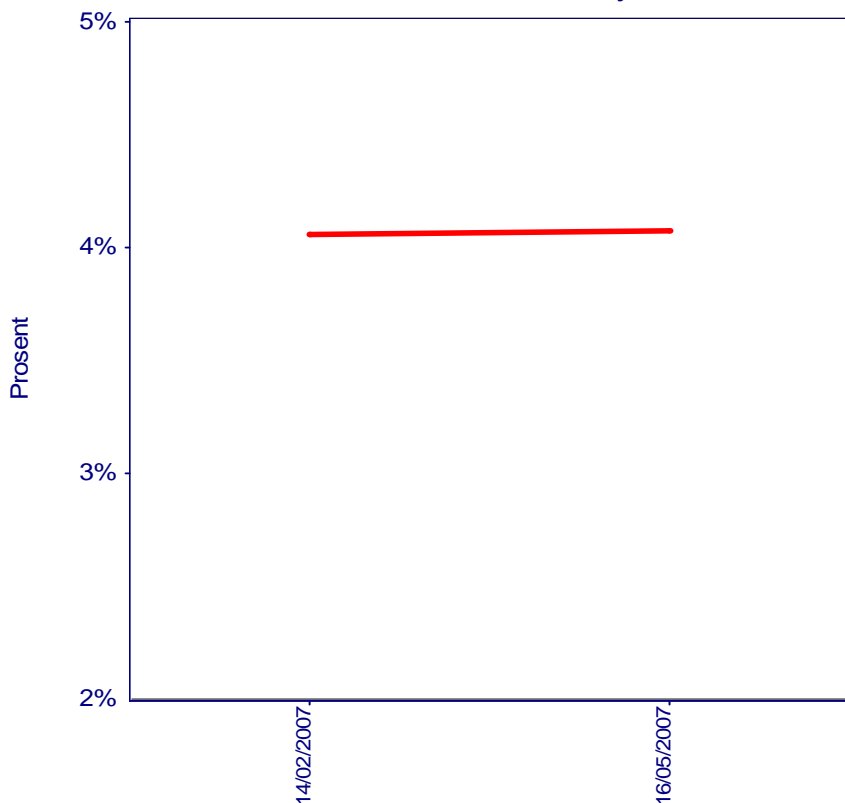
19. Hva forventer du at årslønnsveksten i din bedrift vil bli i 2008?

Forventet årslønnsvekst i 2008

1 Quarter Roll

Totalt

Base: Alle observasjoner

Forventet årslønnsvekst i egen bedrift 2008			
		1. kvartal 2007	2.kvartal 2007
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	4,1	4,1
	Utvalg	280	278

Næringslivsledernes forventninger til årslønnsveksten i egen bedrift for 2008 var som i første kvartal på 4,1 prosent.

20. Har lønnsomheten i din bedrift blitt bedre, blitt svekket eller vært uendret de siste 12 mnd?

Indeksen angir differensen mellom andelen med svaret "bedret lønnsomhet" og andelen "svekket lønnsomhet"

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift siste 12 mnd			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Totalt		35,5	42,4
	Utvalg	295	298

Lønnsomhetsindeksen for siste 12 måneder gikk i andre kvartal 2007 opp med 6,9 indekspoeng til 42,4 poeng.

21. Tror du lønnsomheten i din bedrift vil bli bedre, bli svekket eller holde seg uendret de neste 12 mnd.?

Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd

Indeksen angir differansen mellom andelen med svaret ”bedret lønnsomhet” og andelen ”svekket lønnsomhet”

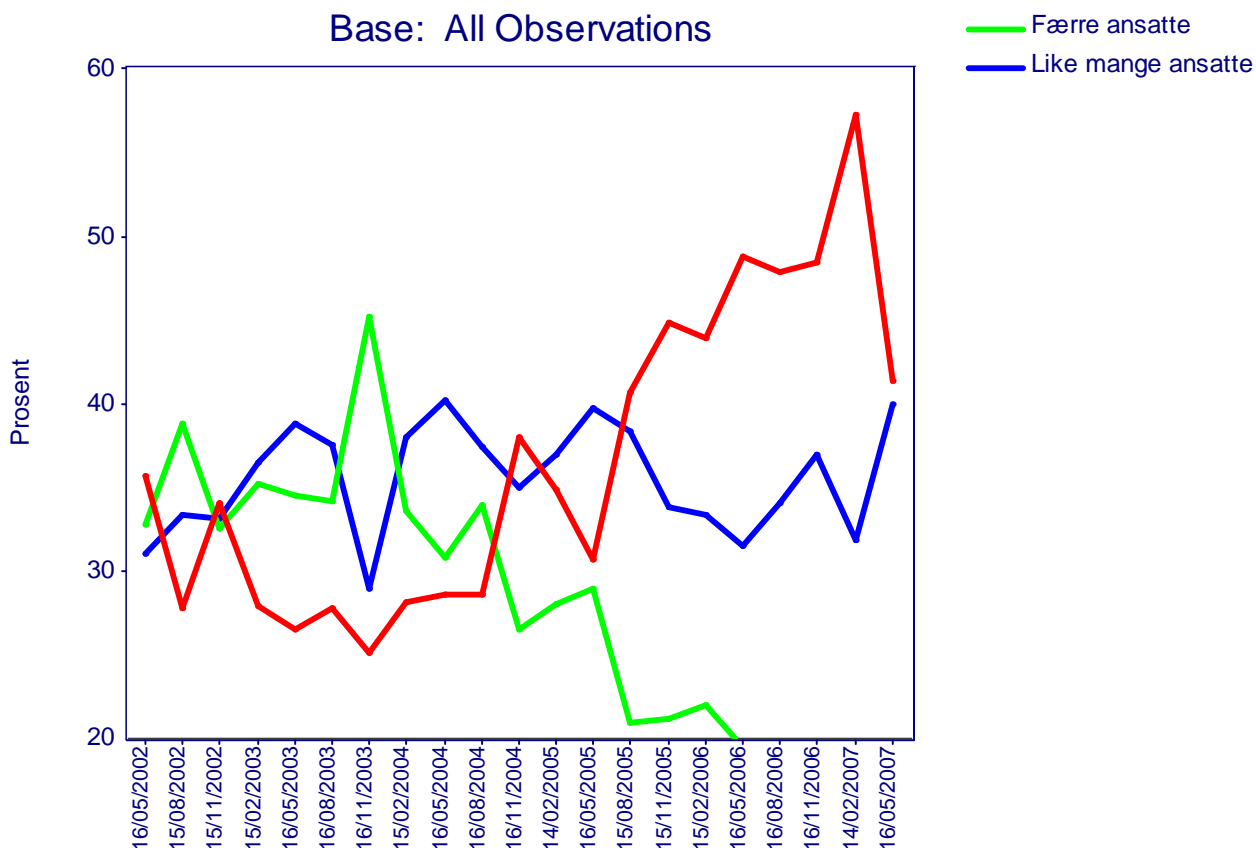
Lønnsomhetsutvikling i egen bedrift neste 12 mnd			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Totalt		38,1	33,3
	Utvalg	297	297

Lønnsomhetsindeksen for neste 12 måneder i egen bedrift gikk i andre kvartal 2007 ned med 4,8 indekspoeng til 33,3 poeng.

22. Sammenlignet med ett år tidligere, har bedriften i dag flere ansatte, færre ansatte eller like mange ansatte?

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden

1 Quarter Roll

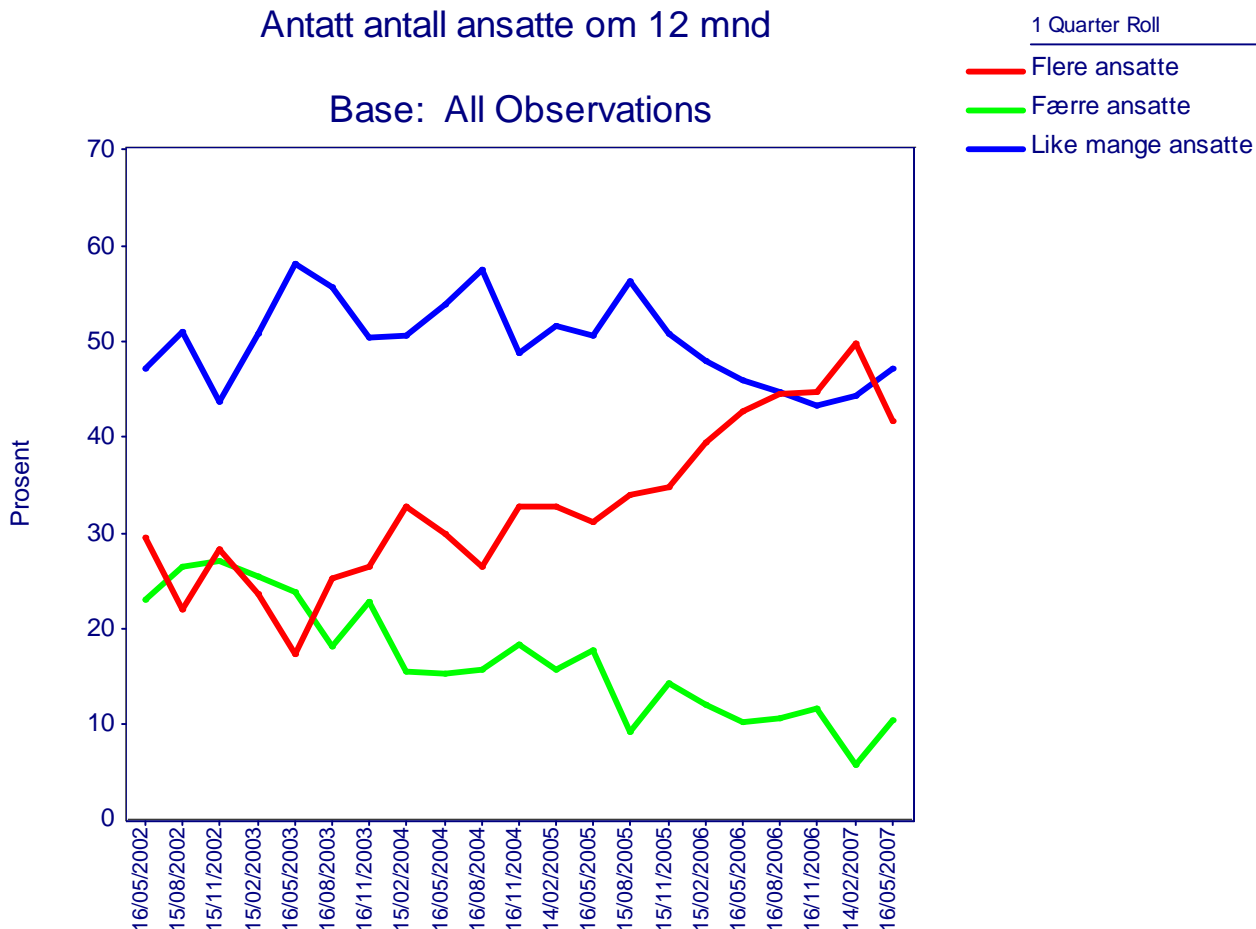

Antall ansatte i dag sammenlignet med for 1 år siden			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Flere ansatte	Prosentandel	57,3	41,4
Færre ansatte	Prosentandel	10,8	18,0
Like mange ansatte	Prosentandel	31,9	40,0
	Utvalg	300	300

Andelen næringslivsledere som oppgav at de har flere ansatte enn hva de hadde for 12 måneder siden gikk ned fra 57,3 prosent i første kvartal til 41,4 prosent i andre kvartal. Andelen som oppgav at de har færre ansatte gikk opp fra 10,8 til 18,0 prosent, mens andelen som oppgav at de har like mange ansatte gikk opp fra 31,9 prosent til 40,0 prosent.

23. Tror du bedriften om 12 mnd. vil ha flere ansatte enn i dag, færre ansatte eller like mange?

Antatt antall ansatte om 12 mnd

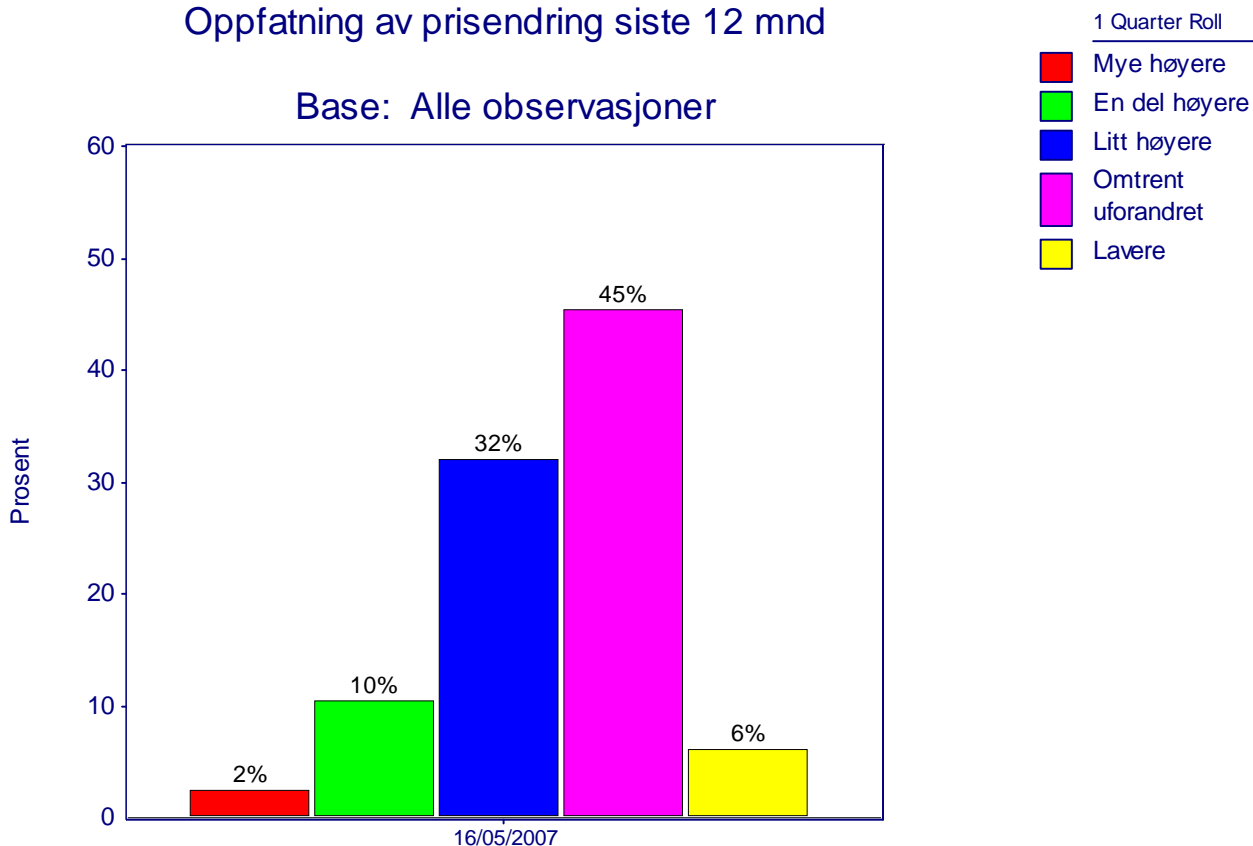
Antatt antall ansatte om 12 mnd		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Flere ansatte	Prosentandel	49,8	41,7
Færre ansatte	Prosentandel	5,8	10,5
Like mange ansatte	Prosentandel	44,4	47,2
	Utvalg	300	300

41,7 prosent av næringslivslederne oppgav i andre kvartal 2007 at de forventer å ha flere ansatte om 12 måneder, mot 49,8 prosent i første kvartal. Andelen som forventer å ha færre ansatte om 12 måneder gikk opp fra 5,8 til 10,5 prosent, mens andelen som forventer å ha like mange ansatte gikk opp fra 44,4 til 47,2 prosent.

Husholdningene:

24a. Sammenliknet med for 12 måneder siden, synes du prisene på varer og tjenester er mye høyere, en del høyere, litt høyere, om lag uforandret eller lavere?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Mye høyere	Prosentandel	1,7	2,5
En del høyere	Prosentandel	9,9	10,5
Litt høyere	Prosentandel	29,1	31,9
Omtrent uforandret	Prosentandel	47,6	45,3
Lavere	Prosentandel	7,8	6,0
	Utvalg	1001	999

Andelen av befolkningen som i andre kvartal 2007 var av den oppfatning at prisene på varer og tjenester er mye høyere enn de var for ett år siden gikk opp fra 1,7 til 2,5 prosent, mens andelen som oppfatter at prisene er lavere var på 6,0 prosent mot 7,8 prosent i forrige kvartal. 45,3 prosent oppfatter at prisene er omtrent uforandret mot 47,6 prosent i første kvartal.

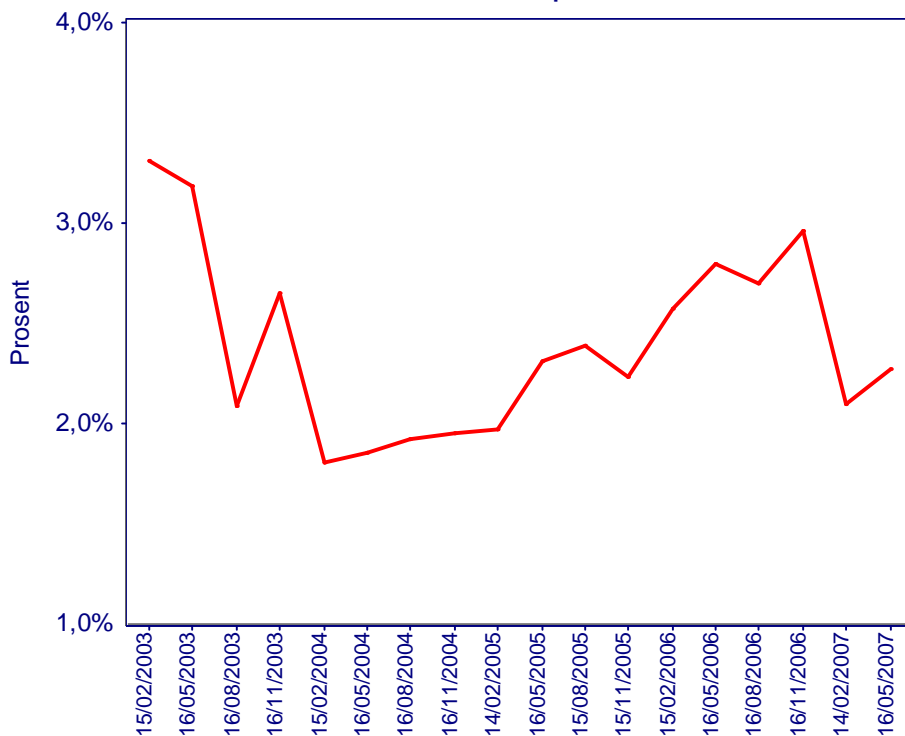
24b. Omtrent hvor mye tror du prisene har endret seg målt i prosent?

Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle respondenter

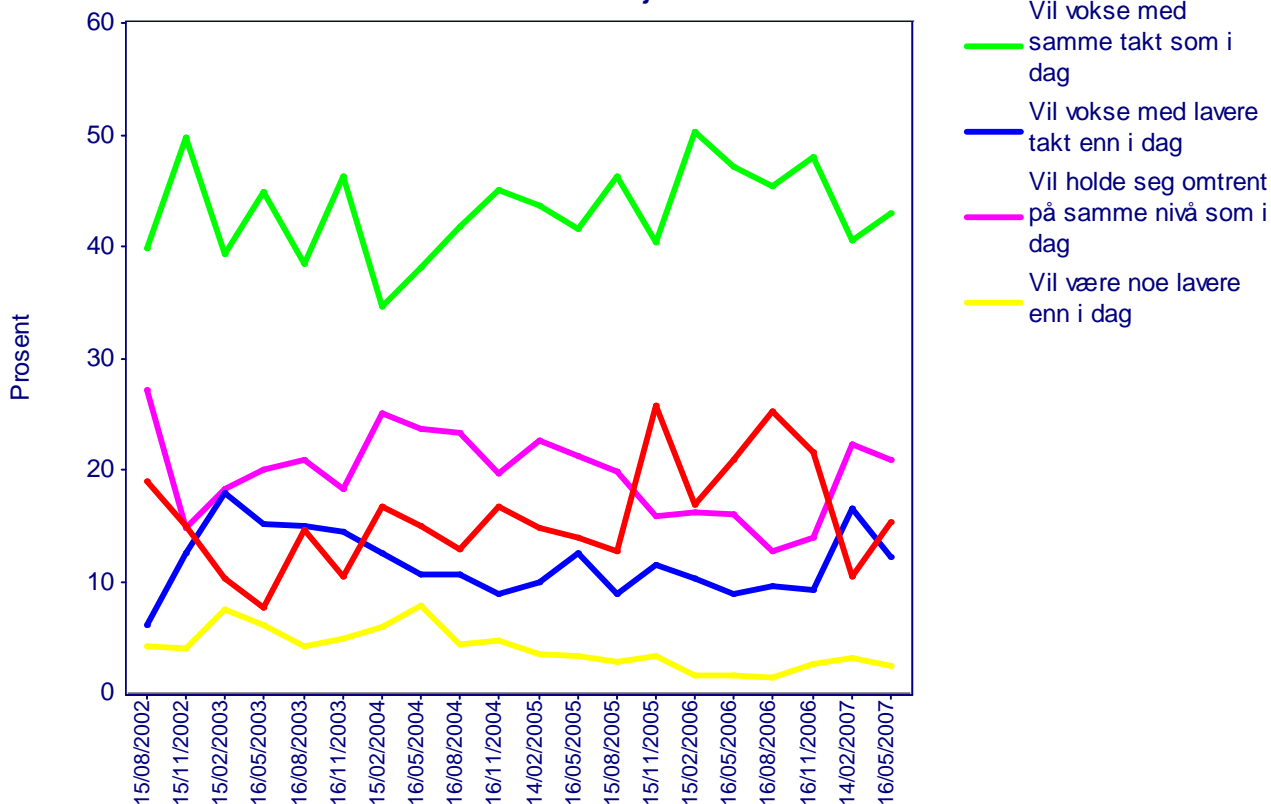
Oppfatning av prisendring siste 12 mnd i prosent			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,1	2,3
	Utvalg	683	779

Den gjennomsnittlige verdien for oppfattet prisendring i prosent siste 12 måneder gikk blant husholdningene opp i andre kvartal 2007 med 0,2 prosentpoeng, til 2,3 prosent.

25a. Tror du at prisene i løpet av de neste 12 månedene vil vokse raskere enn i dag, vokse med samme takt som i dag, vokse, men saktere enn i dag, være uendret eller være noe lavere enn i dag?

Forventet prisendring neste 12 mnd

Base: Alle observasjoner

Forventet prisendring neste 12 mnd		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Vil vokse raskere enn i dag	Prosentandel	10,5	15,4
Vil vokse med samme takt som i dag	Prosentandel	40,6	43,0
Vil vokse med lavere takt enn i dag	Prosentandel	16,6	12,3
Vil holde seg omtrent på samme nivå	Prosentandel	22,4	21,0
Vil være noe lavere enn i dag	Prosentandel	3,3	2,5
	Utvalg	1001	999

15,4 prosent av husholdningene forventer at prisene de neste 12 måneder vil vokse raskere enn i dag, mot 10,5 prosent i første kvartal. 43,0 prosent av husholdningene forventer at prisene på varer og tjenester de neste 12 måneder skal vokse med samme takt som i dag mot 40,6 prosent i forrige kvartal. Andelen som forventer at prisene vil være noe lavere enn i dag gikk ned fra 3,3 til 2,5 prosent.

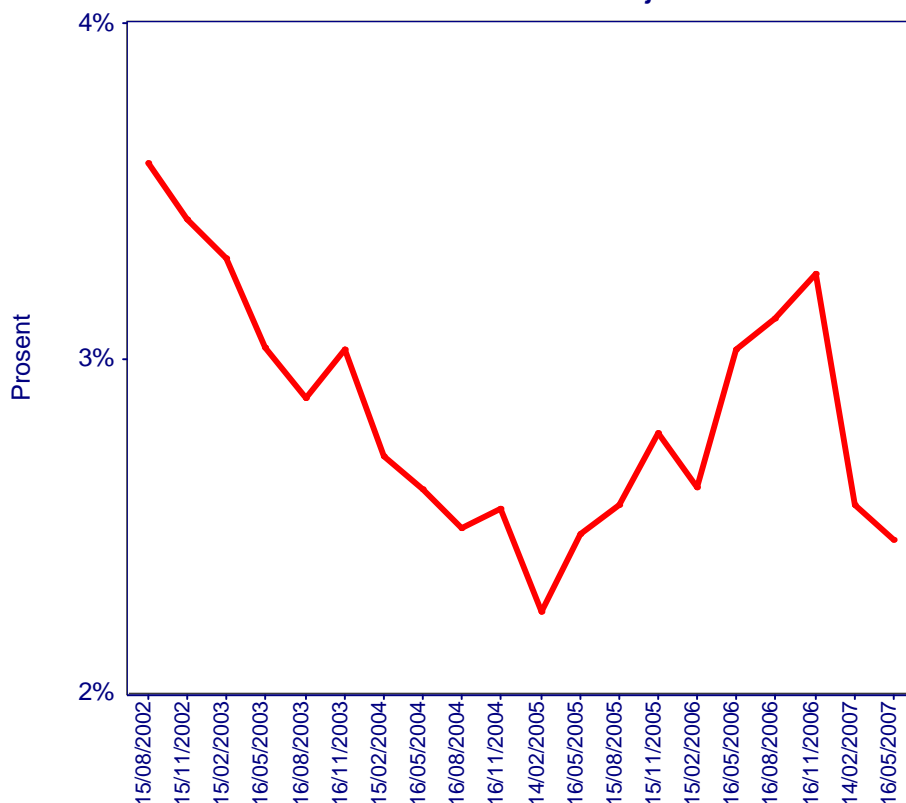
25b. Sammenliknet med dagens prisnivå, hvor mange prosent tror du prisene kommer til å stige de nærmeste 12 månedene?

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

Base: Alle observasjoner

Forventet prisendring neste 12 mnd i prosent			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	2,6	2,5
	Utvalg	726	784

Den gjennomsnittlige verdien for forventet prisendring i prosent neste 12 måneder gikk blant husholdningene ned med 0,1 prosentpoeng, fra 2,6 prosent i første kvartal til 2,5 prosent i andre kvartal 2007.

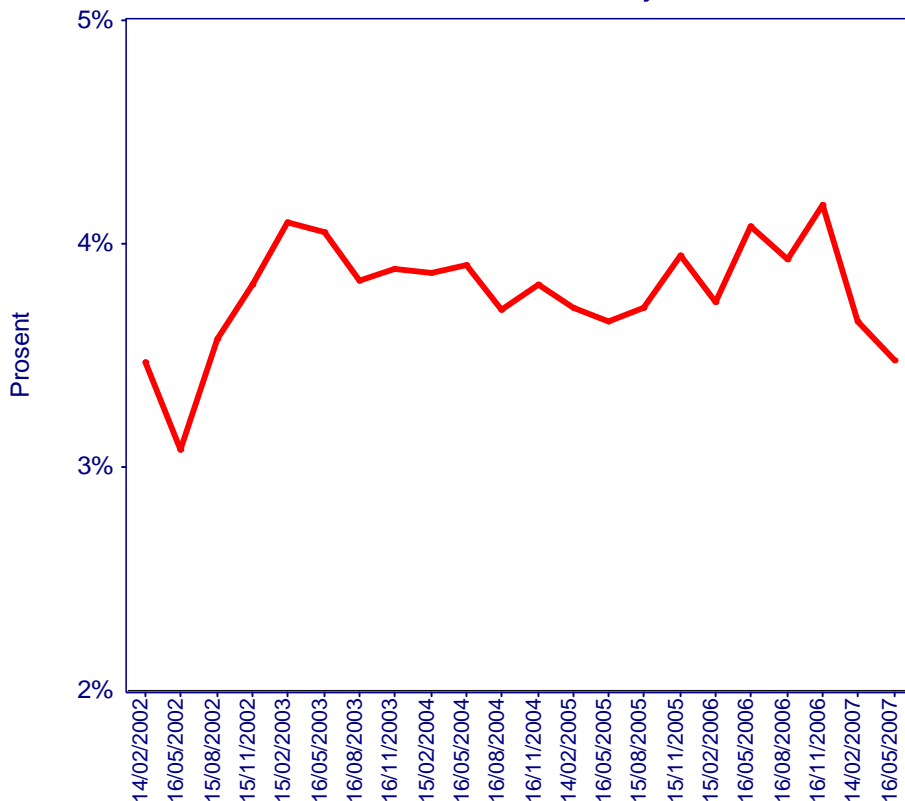
26. Hva tror du den generelle prisveksten blir om 2-3 år, målt i prosent?

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent

1 Quarter Roll

Totalt

Base: Alle observasjoner

Forventet prisvekst om 2-3 år i prosent			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Totalt	Gjennomsnittlig verdi	3,7	3,5
	Utvalg	687	724

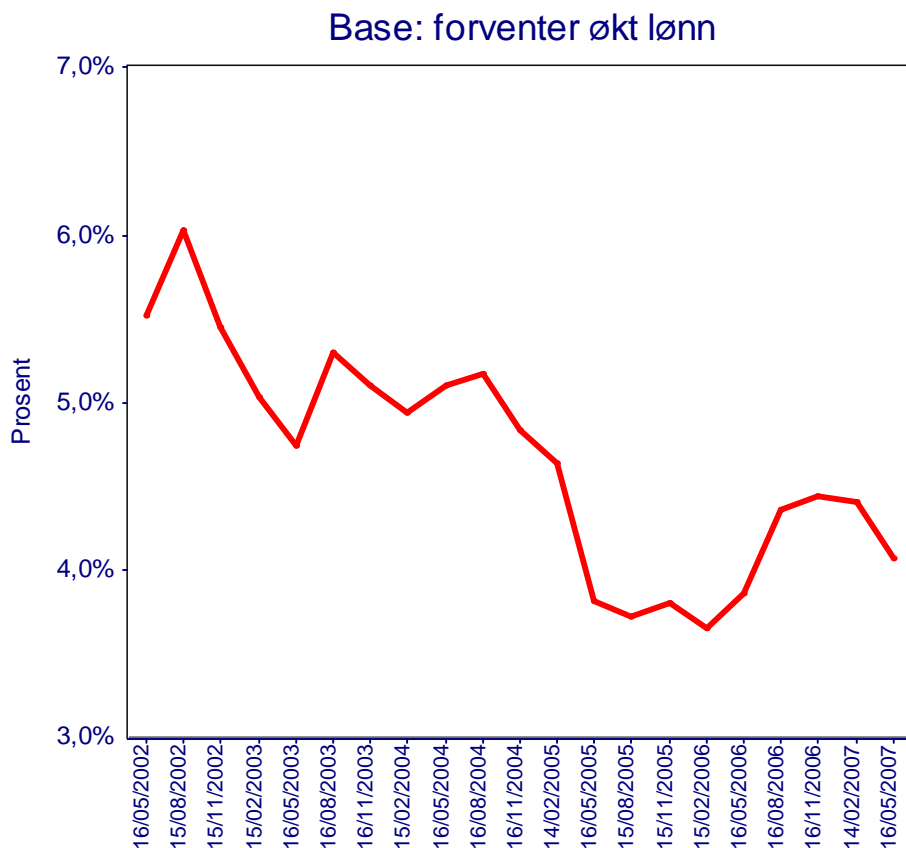
Gjennomsnittlig forventet årlig prisvekst om 2-3 år gikk ned blant husholdningene med 0,2 prosentpoeng fra 3,7 prosent i forrige kvartal til 3,5 prosent.

27. Omtrent hvor mange prosent tror du din lønn eller pensjon vil endres de neste 12 månedene?

Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent

1 Quarter Roll

— Totalt

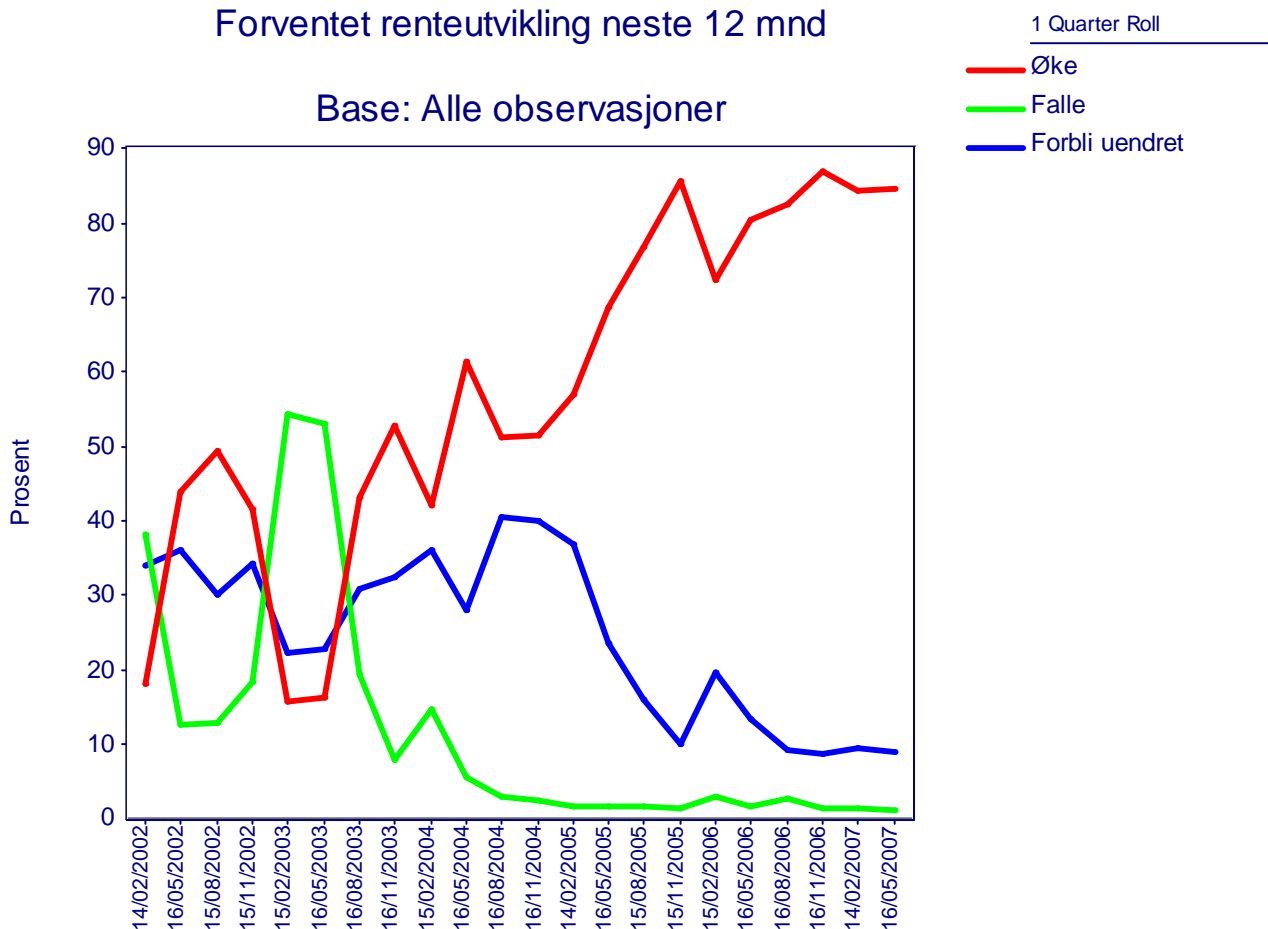
Forventet lønnsutvikling om 1 år i prosent			
		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Totalt	Gjennomsnittlig verdi ¹	4,4	4,1
	Utvalg	751	802

Den gjennomsnittlige forventede lønnsøkning neste 12 måneder var blant husholdningene på 4,1 prosent i andre kvartal mot 4,4 prosent i første kvartal.

¹ Grensen for ekstremverdier ble endret 2. kvartal 2005 i forhold til tidligere målinger. Dette har påvirket resultatet noe, og kan dermed betraktes som et brudd i statistikken.

28. Tror du nivået på innskudds- og lånerenter vil øke, falle eller forbli uendret de neste 12 månedene?

Forventet renteutvikling neste 12 mnd

Forventet renteutvikling neste 12 mnd		1.kvartal 2007	2. kvartal 2007
Øke	Prosentandel	84,3	84,7
Falle	Prosentandel	1,4	1,1
Forbli uendret	Prosentandel	9,5	9,0
	Utvalg	1001	999

Andelen i husholdningene som forventer en økning i rentene gikk opp med 0,4 prosentpoeng i andre kvartal 2007 til 84,7 prosent. Samtidig gikk andelen som forventer at renten skal falle ned fra 1,4 til 1,1 prosent, mens andelen som forventer at renten skal forbli uendret gikk ned fra 9,5 til 9,0 prosent.